

**T.C. İSTANBUL T CARET
ÜNİVERSİTESİ**

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KÜÇÜK İŞLETMELERİN BÜYÜMESİNDE
KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ**

İbrahim M ZANO LU

**Danışman
Prof. Dr. Oğuz BORAT**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL- 2022**

KABUL VE ONAY SAYFASI

İbrahim MİZANOĞLU tarafından hazırlanan "**Küçük İşletmelerin Büyümesinde Kurumsallaşmanın Etkisi**" adlı tez çalışması 08/09/2022 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri önünde başarı ile savunularak, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman

Prof. Dr. Oğuz BORAT
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Berk AYVAZ
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Nezir AYDIN
Yıldız Teknik Üniversitesi

Onay Tarihi : 28.09.2022

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsünün 28.09.2022 tarih ve 2022/359 numaralı Yönetim Kurulu Kararının 16. Maddesi gereğince, ders yüklerini ve tez yükümlülüğünü yerine getirdiği belirlenen "İbrahim MİZANOĞLU" adlı öğrencinin mezun olmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Doğan KAYA
Enstitü Müdürü

AKADEMİK VE ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığım beyan ederim.

28.09.2022

İbrahim MİZANOĞLU

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ŞEKİLLER.....	v
ÇİZELGELER.....	vi
1. GİRİŞ	1
2. LİTERATÜR ÖZETİ	3
3. KAVRAMLAR	4
3.1. Küçük İşletme Kavramı.....	4
3.2. İşletmelerin Temel Göstergeler Açısından Karşılaştırılması	6
3.3. İşletmelerin Sektörel Açidan Sınıflandırılması	7
3.4. Küçük İşletmelerin Kazanım(avantaj) ve Kayıpları(dezavantaj)	8
3.5. Küçük İşletmelerin Zayıf ve Kuvvetli Yönleri.....	9
3.6. Kurumsallaşma	11
3.7. Kurumsallaşmanın Muhtemel Faydaları	12
3.8. Kurumsallaşmanın Olası Sakıncaları	12
4. TÜRKİYE'DEKİ FİRMA GRUPLARININ ÇALIŞAN, MALİYET VE CİRO AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMALARI	14
4.1. İstatistik Verilerin Firma Gruplarının Değerlendirilmesi İçin Hazırlanması .	14
4.2. Tüm Sektörler ve İnşaat Sektörü İçin Firma Gruplarının Çalışan, Maliyet ve Ciro Açısından Karşılaştırılmaları, Grup Geçişinde Karşılaşılabilecek Değişimlerin Teşhisi	15
5. ÇALIŞMADA KULLANILAN MATERYAL VE YÖNTEM	21
5.1. Doğrusal Regresyon Analizi	21
5.1.1. Basit doğrusal regresyon	21
5.1.2. Çoklu doğrusal regresyon	21
5.1.3. Bağımlı ve bağımsız değişkenlerin seçimi.....	22
5.1.4. Pearson korelasyon katsayısı.....	22
5.1.5. Belirleme (Determinasyon) katsayısına ilişkin bilgiler	23
6. FİRMALARIN BÜYÜMESİNDE KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ ÜZERİNDE ANKET ÇALIŞMASI.....	24
6.1. Anket Çalışmasının Amacı ve Kapsamı.....	24
6.2. Anket Formu ve Puanlama Sistemi	24
6.3. Anket Sorularına Katılan Firmaların Çalışan Sayıları ve Cirolarına Göre Girişim Grupları, Verilen Cevapların Ortalamaları ve Standart Sapmaları ...	27
6.4. Kurumsallaşmanın Maliyet Analizi.....	32
6.5. Mikro Girişim ve Küçük Girişimlerin 1996-2020 yılları Ortalama Değerlerine Göre Net Bugünkü Değerlerinin Tahmini.....	35
7. FİRMALARIN BÜYÜMESİNDE KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ ÜZERİNE ANKET ÇALIŞMASI.....	37
8. ÇALIŞMANIN BULGULARI	42
9. SONUÇ VE ÖNERİLER	50
KAYNAKLAR	52
EKLER.....	55
ÖZGEÇMİŞ	91

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

KÜÇÜK İŞLETMELERİN BÜYÜMESİNDE KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ

İbrahim MİZANOĞLU

İstanbul Ticaret Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Oğuz BORAT

2022, 91 sayfa

Küçük işletmelerin büyümesi ve rekabetçi olabilmeleri için kurumsallaşma sürecinin artıları ve eksileri en iyi şekilde değerlendirilmeli ve bu durumlar göz önüne alınarak hareket edilmelidir. Bu çalışmada literatürde daha önce yapılan çalışmalara değinilmiştir. Mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletme ve kurumsallaşma kavramları detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Kurumsallaşma yolunda atılacak adımlar sunulmuştur. Türkiye’deki firmalar ve inşaat sektörü farklı kriterlerde kıyaslanıp sektörün yeri hakkında bilgi verilmiştir. Kurumsallaşmayla alakalı daha önceden yapılmış olan çalışmalardaki kriterler ve sektörde ihtiyaç duyulduğu düşünülen kriterler eklenip bir anket formu oluşturulmuştur. Ve bu anket inşaat sektöründe faaliyet gösteren 31 firma açısından 5’li Likert ölçeğine göre değerlendirilmiş olup verileri SPSS programında basit doğrusal regresyon analizi yöntemiyle işlenip sonuçları hakkında yorumlar yapılmıştır. Yorumlarda, kurulan hipotezler ve firma yetkililerinin kurumsallaşma tavsiyelerine verdiği puanlar üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca firma yetkililerinin vermiş olduğu ekstra tavsiyelere de yer verilmiştir. Çalışmada amaç kurumsallaşmanın küçük işletmeler için birçok yönüyle ele alınması ve bu sürece girecek olan küçük işletmeler için yol gösterici olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal regresyon, kurumsallaşma, küçük işletmeler.

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

THE EFFECT OF INSTITUTIONALIZATION ON THE GROWTH OF SMALL BUSINESSES

İbrahim MİZANOĞLU

**İstanbul Commerce University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Industrial Engineering**

Supervisor: Prof. Dr. Oğuz BORAT

2022, 91 pages

In order for small businesses to grow and be competitive, the pros and cons of the institutionalization process should be evaluated in the best way and action should be taken considering these situations. In this study, the previous studies in the literature are mentioned. Micro, small and medium business and institutionalization concepts are explained in detail. Steps to be taken towards institutionalization are presented. Companies and the construction sector in Turkey were compared in different criteria and information was given about the place of the sector. A questionnaire form was created by adding the criteria in previous studies on institutionalization and the criteria thought to be needed in the sector. And this survey was evaluated according to a 5-point Likert scale for 31 companies operating in the construction sector, and the data were processed with the simple linear regression analysis method in the SPSS program and comments were made about the results. In the comments, evaluations were made on the hypotheses established and the points given by the company officials to the institutionalization recommendations. In addition, extra recommendations given by company officials are also included. The aim of the study is to address institutionalization in many aspects for small businesses and to be a guide for small businesses that will enter this process.

Keywords: Institutionalization, linear regression, small enterprise.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma için beni yönlendiren, karşılaştığım zorlukları bilgi ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan değerli Endüstri Mühendisliği Bölümü Hocalarıma ve özellikle bu çalışmanın yapılmasında uzman görüşleriyle destek veren değerli Firmalarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Tezimin her aşamasında beni yalnız bırakmayan aileme sonsuz sevgi ve saygılarımı sunarım.

İbrahim MİZANOĞLU
İSTANBUL, 2022

ŞEKİLLER

	Sayfa
Şekil 3.2. 1 İşletmelerin büyüklük gruplarına göre temel göstergelerinin oransal dağılımı.....	7
Şekil 4. 1 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Çalışan Sayısının logaritmik değişimi.....	16
Şekil 4. 2 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Çalışan Sayısının logaritmik değişimi	16
Şekil 4. 3 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Personel Başına Maliyetin Değişimi	17
Şekil 4. 4 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Personel Başına Maliyetin değişimi	17
Şekil 4. 5 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Başına Personel Maliyeti değişimi	18
Şekil 4. 6 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Başına Personel Maliyeti değişimi.....	18
Şekil 4. 7 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Personel Başına TL olarak Ciro değişimi.	19
Şekil 4. 8 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Personel Başına TL olarak Ciro değişimi.....	19
Şekil 4. 9 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Başına TL olarak Ciro değişimi.	20
Şekil 4. 10 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Başına TL olarak Ciro değişimi.	20
Şekil 6. 1 Ankete katılan 31 firmanın çalışan sayıları	29
Şekil 6. 2 Ankete katılan 31 firmanın ciro dağılımları.....	29
Şekil 6. 3 Ankete katılan 31 firmanın firma yaşları	31
Şekil 6. 4 Ankete katılan 31 firmanın yaptıkları toplam inşaat sayıları.....	31
Şekil 6. 5 Ankette 26 soruya firmaların verdiği cevapların ortalama ve standart sapmalarının dağılımı	32
Şekil 7. 1 Spps programında verilerin girilmiş görüntüsü	40
Şekil 7. 2 Spss programından bir görüntü.....	41

ÇİZELGELER

	Sayfa
Çizelge 3.2. 1 İşletmelerin büyüklük gruplarına göre temel göstergelerinin oransal dağılımı	6
Çizelge 4. 1. Firma Grupları	14
Çizelge 4. 2. Değişkenler	14
Çizelge 4. 3. Elde edilen değişkenler	14
Çizelge 6. 1 Çalışmada kullanılan anket formu	25
Çizelge 6. 2 Ankete katılan firmaların çalışan sayısı dağılımı ve ciroları	28
Çizelge 6. 3 Ankete katılan firmaların firma yaşı ve yaptıkları toplam inşaat sayıları.....	30
Çizelge 6. 4 Türkiye’de inşaat sektörünün 2016-2020 yılları arasında girişim başına ciro ortalamaları.....	31
Çizelge 6. 5 A-Grubundaki istekleri karşılamanın yıllık ek maliyeti, TL	34
Çizelge 6. 6 Mikro ve küçük girişimlerin 1996-2020 yılları ortalama değerlerine göre net bugünkü değerlerinin tahmini	35
Çizelge 7. 1 Şirket yaş aralığı tablosu.....	37
Çizelge 7. 2 Toplam çalışan aralığı tablosu	38
Çizelge 7. 3 Toplam inşaat sayısı aralığı tablosu.....	38
Çizelge 7. 4 Toplam ciro aralığı tablosu	38
Çizelge 7. 5 Tavsiye Kriterlerinin kısaltma gösterimleri ve açıklamaları	39
Çizelge 8. 1 Regresyon analizleri sonuçlar tablosu	42
Çizelge A. 1. Türkiye’de sektörlerdeki toplam girişimler.....	55
Çizelge A. 2. İnşaat sektöründeki girişim grupları	55
Çizelge B. 1. Türkiye’de sektörlerdeki toplam çalışan sayıları.....	56
Çizelge B. 2. İnşaat Sektöründeki Çalışan Sayıları	56
Çizelge C. 1. Türkiye’de sektörlerdeki toplam personel maliyeti.....	57
Çizelge C. 2. Türkiye’de inşaat sektöründeki toplam personel maliyeti.....	57
Çizelge D. 1. Türkiye’de sektörlerdeki toplam ciro.....	58
Çizelge D. 2. İnşaat sektöründeki ciro	58
Çizelge E. 1. Türkiye’de firma başına çalışan sayıları	59
Çizelge E. 2. İnşaat sektöründe firma başına çalışan sayıları	59
Çizelge F. 1. Türkiye’de personel başına maliyet.....	60
Çizelge F. 2. İnşaat sektöründe personel başına maliyet	60
Çizelge G. 1. Türkiye’de firma başına personel maliyeti.....	61
Çizelge G. 2. İnşaat sektöründe firma başına personel maliyeti	61
Çizelge H. 1. Türkiye’de personel başına ciro.....	62
Çizelge H. 2. İnşaat sektöründe personel başına ciro.....	62
Çizelge I. 1. Türkiye’de firma başına ciro	63
Çizelge I. 2. İnşaat sektöründe firma başına ciro	63
Çizelge J. 1. Mikro girişimlerin 2016-2020 yılları ortalama personel sayısı, personel maliyeti ve cirolarına göre beş yıllık net bugünkü değer (NBD) tablosu.....	90
Çizelge J. 2. Küçük girişimlerin 2016-2020 yılları ortalama personel sayısı, personel maliyeti ve cirolarına göre beş yıllık net bugünkü değer (NBD) tablosu.....	90

1. GİRİŞ

Şirketler arasındaki rekabet ortamı, şirketlerin hayatlarının daimi olabilmesi için çok fazla arayışa ve yeniliğe yönelmeye sebep olmuştur (Karpuzoğlu, 2004: 18). O yüzden, şirketleri sabit bir yapı gibi görmemek ve işletmelerin de zamanla değişim gösterdiğini kabul etmek zorunluluktur. Gelişim zamanlarında bir kısım şirketler devamlılık sağlarken, bir kısmının ömrü uzun olmamaktadır. Bunun en bariz sebebi; şirketlerin gelişme zamanları dahilinde ihtiyaç hissedilen gerekli argüman ve adımları uygun zamanda yerine getirmemelerinden kaynaklanmaktadır (Türk, 2015) Küçük işletmelerin kurumsallaşma süreci birçok girişimci ve işletme sahibi tarafından önem arz etmektedir. Kurumsallaşmadan geri kalan firmalar yok olup gitmekte, yaptıkları yatırımların karşılığını tam alamamakta, yıllarca önemli bir gelişme gösterememektedirler.

Bu çalışmada genel olarak küçük işletmeler kavramı, küçük işletmelerin avantaj ve dezavantajları, küçük işletmelerin zayıf ve kuvvetli yönleri kavramları üzerinde detaylıca durulmuş tanımları yapılmıştır. Ayrıca kurumsallaşma kavramı, kurumsallaşmanın muhtemel faydaları, kurumsallaşmanın olası sakıncaları, firmalar için kurumsallaşmanın önemi ve gerekliliği üzerinde durulmuştur. Türkiye'deki firma grupları çalışan sayısı, maliyetler ve ciro açısından karşılaştırılmıştır. Yapılan bu çalışmada kullanılan yöntem olan basit doğrusal regresyon analizi tanımlanmıştır.

Yapılan bu çalışmanın ana konusunu oluşturan anket formu hazırlanmıştır. Anket değerlendirme soruları daha önce kurumsallaşma üzerine yapılan çalışmalardan tavsiye olarak sunulan görüşler ve sektör tecrübesine dayanarak oluşturulmuştur. Ankete katılan firmalar hakkında genel değerlendirme yapılmıştır. Daha sonra ankette yer alan tavsiye kriteri olarak tanımladığımız görüşleri gruplandırıp kurumsallaşmanın maliyet analizi üzerine yorum yapılmıştır.

Yapılan bu çalışmada kurumsallaşmanın inşaat sektörüne etkisi üzerinde durulmuştur. Hazırlanan anket formundaki sorular inşaat sektörüne yöneliktir ve ankete katılıp değerlendirme yapanlar inşaat sektöründe çalışan uzmanlardır. Bu uzmanların görüşleri toplanıp düzenlenmiştir ve SPSS programında basit doğrusal

regresyon analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çıkan sonuçlar kurulan hipotezlere göre kabul veya ret olarak sunulmuştur. Tüm kriterler uzmanların değerlendirmelerine göre öncelikliden başlayarak sıralanmıştır. Ayrıca uzmanların ankette yer alan tavsiye kriterleri harici görüşlerine de yer verilmiştir.

Çalışmada asıl amaç mikro ve küçük ölçekli inşaat firmalarına, şirketlerinin büyüme yolunda atacağı adımlar hakkında yol göstermektir. Bu firmaların kurumsallaşma hakkında bilgilenmelerini sağlamaktır.

Ayrıca sunulan tavsiye kriterlerinden kendi şirket yapılarına uygun olanları seçip uygulamaları noktasında yol gösterici olmaktır.

Yapılan bu çalışma sahadaki uzman görüşlerinden oluşup tamamen inşaat sektöründe yer alan firmaların ihtiyaçlarına göre düzenlenmiştir. Ve ayrıca uzmanların ankette yer alan tavsiye kriterlerine ek olarak görüş ve önerilerini sunmaları istenip ilave katkı sağlanmıştır.

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Küçük işletmelerde performans ve verimliliğin kurumsallaşmayla olan ilgisini araştıran farklı görüşlerde çalışmalar mevcuttur. Kurumsallaşmanın şirket performansı ve hareket kapasitesine olan etkisi oldukça fazladır (Ruekert vd., 1985). Farklı bir çalışmada kurumsallaşmanın işletme başarısına etkisi üzerine yaptığı çalışmada, formalleşme aşamasında, işletme mensuplarının yetki görev ve sorumlulukları açık bir şekilde yazılı olarak ifade edilmekte, işler standart bir düzen içine girmekte, şirket içinde problemler azalmakta, koordinasyon ve kontrol mekanizmaları aktif olarak kullanılmakta ve giderler azalmaktadır. Bunun sonucu olarak ta şirket performansı iyi yönde gelişim göstermektedir (Zengin ve Akkoyun, 2015). Şirkette profesyonel çalışanın yani net olmayan durumlar karşısında veya hiç yaşanmamış sorunlarla daha farklı ortamlarda mücadele etmiş tecrübeli çalışanların şirket bünyesine kazandırılmasının şirkete olumlu yönde katkılarının olduğu görülmüştür (Zengin ve Akkoyun, 2015).

Başka bir araştırmacı çalışmasında küçük işletmeler için büyümenin kurumsallaşmadan geçtiği ve kurumsallaşmanın temeli olan formalleşmenin yapılması, çalışanlara eğitim verilmesi, Ar-Ge çalışmalarına önem verilmesi, dosyalama, arşivleme ve rapor alma yöntemlerinin sağlıklı çalışması, görevlerin açıkça belirtilmesi ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyrinin olması, daha kalifiye çalışanların işe alınması ve kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmesi şirket performansını arttırmaktadır kanısına varmıştır (Toklu, 2010). Yıldız (2010), kurumsallaşma ve şirket performansı arasındaki ilişki üzerine yapmış olduğu bir çalışmada; kurumsallaşma ve genel şirket performansı arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu, şirketlerde kurumsallaşma çalışmaları arttıkça genel performansın da yükseleceğini belirtmiştir.

3. KAVRAMLAR

Dünyadaki küresel rekabet ve ekonomik mücadeleler, büyümeler ve gelişmeler küçük işletmeleri ortadan kaldırmamış aksine daha da ön plana çıkarmış. Bunun sebebi ülke ekonomilerindeki toplam üretimden aldıkları yüksek paydır. Özellikle, teknoloji değişimlerinde ve buna bağlı olarak yeni teknolojiye geçişte, esnek yapıları önem arz etmektedir. Buna bağlı olarak toplumdaki talep değişikliklerinden dolayı ortaya çıkan problemlerin aşılmasında ve özellikle ekonomik kriz dönemlerinde krizlerin atlatılması adına önemli yer tutarlar. Bu gibi durumlar göz önüne alındığında küçük işletmeler, günümüzde birçok ülke için sosyal kalkınma ve ekonomik açıdan önemli hale gelmiştir (Dinçer, 2003).

Birçok sanayileşmiş ülkede firmaların çoğunluğunu oluşturan küçük işletmeler büyüme için ve sektörel gelişmişlik için önemli bir araç haline gelmiştir. Özellikle yeni ekonomilerde küçük firmalar daha fazla önem arz etmektedir. Geleneksel endüstrilerde daha uygun maliyetli üretimler olurken, modern endüstride müşteriye özel hizmet ve teknoloji ön plandadır. Bu açıdan küçük kurumlar, esnek yapılarından dolayı değişimlere daha kolay uyum sağlamaktadır (Terence ve Khaled, 2003). Bazı gelişmiş ülkelere bakıldığında KOBİ ölçeğindeki işletmelerin toplam işletmelere oranı birbirine benzemektedir; Türkiye’de % 98,8; Japonya’da %99,4; ABD’de %97,1; Almanya’da %99,8 (Cevher, 2014).

3.1. Küçük İşletme Kavramı

Küçük işletmeleri tanımlamak için genel geçer bir tanımlama zor olabilir. Sebebi her ülke için küçük işletmeler ekonomik olarak farklı bir değer taşır ve bu değer ülkelerin farklı ekonomik değerlerine göre farklıdır. Bu yüzden farklı ekonomik değerler küçük işletmeye ait tanımları değiştirmektedir. Yine de firmalar gruplandırılarak tanımlama yapılabilir. İşletmeler, mikro, küçük, orta ve büyük işletmeler olarak gruplandırılabilir. İşletmeleri gruplandırırken nitel ve nicel ölçütler kullanılır. Çalışan sayısı, yıllık ciro, durağan yatırım bedeli ve kullanılan enerji gibi kriterler nicel ölçütlerdir. Başlıca nitel ölçütler ise sermaye ve yönetime sahip olanların sayısı ve çalışanlar ile yönetim (işyeri sahibi) arasındaki mesafe ve talep

farklılıklarına karşı tepki gösterebilmedir. Türkiye’ de gruplandırmada en yaygın olarak kullanılan nicel ölçüt çalışan sayısıdır (Cevher, 2014).

KOBI Büyüklük grupları için yapılan sınıflandırma ilk defa 19/10/2005 tarih ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 2006 yılında yürürlüğe giren yönetmelikte açıklanmıştır (BKK, 2005). Daha sonra da değişik tarihlerde düzeltmeler yapılmıştır (BKK, 2012), ve (BKK, 2018) TÜİK bu ölçütlere göre istatistikleri düzenlemektedir.

Ulusal mevzuatta yapılan değişiklikler, büyüklük grupları için daha önceden belirlenen parasal değerleri de değiştirdiği için yıllara göre KOBI sınıflarının belirlenmesinde uygulanan eşik değerler de güncellenmektedir. 2006 yılında yürürlüğe giren yönetmelikle 2006-2012 yılları için KOBI türlerinin belirlenmesinde kullanılan eşik değerler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (BKK, 2005).

- a) Mikro işletme: On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu bir milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan çok küçük ölçekli işletmeler,
- b) Küçük işletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu beş milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan işletmeler,
- c) Orta büyüklükteki işletme: İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu yirmibeş milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan işletmeler.

2012 yılında mevzuatta yapılan değişiklikle KOBI türlerinin belirlenmesinde kullanılan eşik değerler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (BKK, 2012):

- a) Mikro işletme: On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu bir milyon Türk Lirasını aşmayan çok küçük ölçekli işletmeler,
- b) Küçük işletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu sekiz milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler,
- c) Orta büyüklükteki işletme: İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu kırk milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler.

2018 yılında mevzuatta yapılan değişiklikle 2018-2019 yılları için KOBİ türlerinin belirlenmesinde kullanılan eşik değerler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (BKK, 2018):

- a) Mikro işletme: On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu üç milyon Türk Lirasını aşmayan çok küçük ölçekli işletmeler,
- b) Küçük işletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu yirmibeş milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler,
- c) Orta büyüklükteki işletme: İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu yüzyirmibeş milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler.

3.2. İşletmelerin Temel Göstergeler Açısından Karşılaştırılması

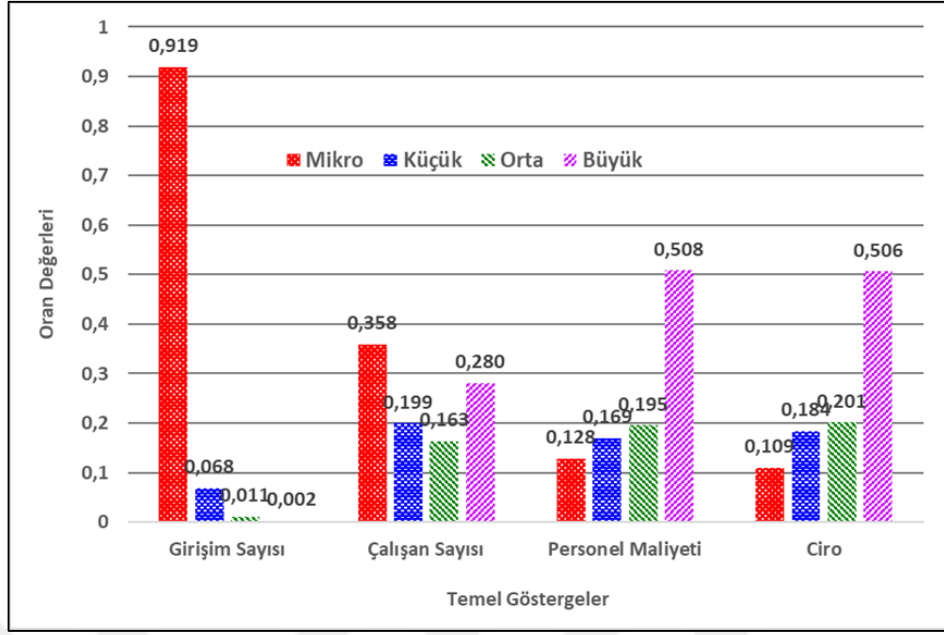
İşletmelerin temel göstergeleri olarak

- Girişim Sayısı
- Çalışan Sayısı
- Personel Maliyeti
- Ciro

büyüklükleri dikkate alınacaktır. İşletmelerin büyüklük gruplarına göre temel göstergelerinin oransal dağılımı Çizelge 3.2.1 de ve Şekil 3.2.1 de sunulmuştur.

Çizelge 3.2. 1 İşletmelerin büyüklük gruplarına göre temel göstergelerinin oransal dağılımı

İşletme Türü	Girişim Sayısı	Çalışan Sayısı	Personel Maliyeti	Ciro
Mikro	0,919	0,358	0,128	0,109
Küçük	0,068	0,199	0,169	0,184
Orta	0,011	0,163	0,195	0,201
Büyük	0,002	0,280	0,508	0,506
Toplam	1,000	1,000	1,000	1,000

Şekil 3.2. 1 İşletmelerin büyüklük gruplarına göre temel göstergelerinin oransal dağılımı

Görüldüğü gibi girişim (firma) sayısı mikro %91,9; küçük %6,8; orta %1,1 dir. Mikrodan küçük ölçekli firmaya geçişte önemli bir dar boğaz olduğu görülmektedir. Çalışan sayısı ve personel maliyeti incelenince istihdam edilecek personel ve bunların maliyetinin dar boğaz olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü sayısal olarak çok yüksek oranda olmalarına rağmen ciroları en düşük orana sahiptir. Dolayısıyla ciro artışını sağlayacak etkenlerin incelenmesi uygun olacaktır. Özellikle müşterinin ilgisini ve güvenini cezbedecek çözümlerin üzerinde durulması faydalı olacaktır.

3.3. İşletmelerin Sektörel Açıdan Sınıflandırılması

Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması NACE Rev.2 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri' nin kapsamını oluşturmaktadır.

NACE 2 de Kapsama Alınan Sektörler

- B Madencilik ve taş ocaklığı
- C İmalat
- D Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
- E Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri

- F İnşaat
- G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
- H Ulaştırma ve depolama
- I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
- J Bilgi ve iletişim
- L Gayrimenkul faaliyetleri
- M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
- N İdari ve destek hizmet faaliyetleri
- P Eğitim
- Q İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
- R Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor
- S Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsama Alınmayan Sektörler:

- A Tarım, ormancılık ve balıkçılık
- K Finans ve Sigorta faaliyetleri
- O Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik
- T Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri
- U Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri
- S' nin bir bölümü - Diğer hizmet faaliyetleri içinde yer alan “Üye olunan kuruluşların faaliyetleri” hariç

NACE 2 de F İnşaat Sektörü kodları

41 Bina inşaatı

42 Bina dışı yapıların inşaatı

43 Özel inşaat faaliyetleri

3.4. Küçük İşletmelerin Kazanım(avantaj) ve Kayıpları(dezavantaj)

Küçük işletmelerin bazı kendilerine has kazanım ve kayıpları vardır. Bunlardan kayıp (dezavantaj) olanlar birçok durumda firmaları kötü yönde etkiler. Küçük işletmelerin kayıplarından bazıları şunlardır (Çakıcı ve Özer, 2007).

- Vazife, mesuliyet ve yetki tanımlarının belirsizliği,
- Aile ve şirket çıkarlarının farklı olması,
- Eski usul yönetim tarzı.

Küçük işletmelerin kazanımlarından bazıları şunlardır (Çakıcı ve Özer, 2007):

- Esnek teşkilat düzeni,
- Değişikliklere olan hassaslık,
- Uygun ortam oluştuğunda teknolojik olarak yeniliklere açık olmaları,
- Yalın teşkilat yapıları,
- Girişimci bir ruh olması,
- Geneline kuvvetli aile bağı olması,
- Aile şirketi olanların şahsi mali kaynaklarının olması,
- Süratli karar vermeleri,
- Yöneticilerinin güvenilir bir kurum olma imajına önem vermeleri.

Bulundurdıkları kayıp ve kazanımlar sayesinde küçük işletmelerin performansı hakkında yorum yapmak oldukça güç bir duruma gelmektedir. Yöneticiler veya işyeri sahipleri işçi morallerine, şirketin amaç ve kapasitesine, dış ilişkilere, şirket içi dinamikler, altyapı, ürün ve hizmet kalitesine ve dolayısıyla firmanın performansına etki etmektedir. Bu açıdan küçük firmalar için işler daha da çetin olmaktadır. (Morrison ve Teixeira, 2004.)

3.5. Küçük İşletmelerin Zayıf ve Kuvvetli Yönleri

Küçük işletmelerde bulunan kazanım ve kayıplar, o firmaların ekonomik düzende var olmalarında, zayıf ve kuvvetli yönlerini açığa çıkarmaktadır. Şöyle ki küçük işletmelere rekabet gücü sağlayan kuvvetli yönlerinden bazıları şunlardır (Küçük, 2005: 208-210).

Az bütçeyle Yatırım Yapılabilme: firmanın kurulması, ek çalışan temin edilmesi, farklı bir icadın oluşturulması vb. için ihtiyaç olan ek bütçe tutarı büyük firmalara göre düşüktür.

Pazara entegre olma: tüketicilere daha yakın olduklarından dolayı tüketicinin anlık isteklerini bilme konusunda şanslıdırlar. Daha ufak bütçelere sahip olmaları ve her alanda daha küçük çapta olmaları dolayısıyla değişimleri çabuk ve kolay olur.

Yönetiliş şekli: sistemleri daha basit ve kolay olduğundan daha az kişiye bağlı olduğundan karar verme süreçleri oldukça hızlıdır.

İmalat örgüsü: genellikle ön siparişe çalıştıkları için küçük firmalarda üretilen ürünün elde beklemesi veya kalması ve hizmetlerinin beklemesi pek karşılaşılan bir durum değildir.

Yakın alıcı ve çalışan ilişkileri: alıcıya olan yakınlıklar karşılaşılan sorunların çözümünde etkili rol oynar. Çalışana olan yakınlık ise çalışanların işletmeye karşı aidiyet duygusunun artmasına sebep olur(Cevher, 2014).

Küçük firmaların bazı zayıf özellikleri de şunlar olarak sayılabilir. (Dugimer, 2006: 12-16)

- Firmada kontrol konusunda veri eksikliği,
- Kamu ve dış çevreyle ilişkilerde aksaklık,
- Firmanın eğitim olarak hangi konuda eksik olduğunu bilememek
- Güçlü haberleşmenin olmaması,
- İmalatın her adımında kaliteyi sağlayamamak
- Firma idaresinde etkin ve güçlü karar almada teknik eksiklik
- Veri dünyasına göre bir altyapıya sahip olmamak,
- Firma idaresinde moral yöntemlerinin azlığı,
- Firmadaki teşkilat örgüsündeki eksiklikler,
- Firmada istihdam edilenlerin başarıma bağlı ücretlendirilmesinde eksiklik,
- Yanlışları personelde aramak, sistemi sorgulamamak,
- Firmaların çoğunlukla önemli tasavvurlarının olmaması,
- Firma idaresinde hak devri uygulamasında zayıflık,
- Tse ve iso gibi kalite standartlarının olmayışı, ,
- Firmaların satımları ve imalatları arasında bağıntıyı kuramamak.

Küçük firmalarda önemli problemlerden biri de yetersiz idari kabiliyetlerdir. Şöyle ki bu hal büyük firmalarla karşılaştırıldığında küçük firma idarecilerinin eğitim seviyelerinin düşük olması, yetenek ve eğitim etkinliklerinin azlığındandır. Uluslararası endüstriyel ortamlarda eğitim ve yetenek küçük firmaların daha rekabetçi olmaları ve başarı sağlamalarında önemlidir. Küçük firma idarecilerindeki idari yeteneğin az olması firma faaliyetlerine başladığında idarecinin kendi gelişimini sağlayamaması, fırsatları takip etmemeleriyle dış etkileri fark edemeyişiyle gerçekleşir. Bir çok küçük firmadaki bu hal idarecilerin stratejik kör olması olarak adlandırılır (Cevher, 2014).

3.6. Kurumsallaşma

Kurumsallaşma, 1990'lı senelerden beri küçülen ve globalleşen dünyada olduğu gibi Türkiye'de de olmaya başlamıştır. Ticaretin zorlaştığı bugünlerde alıcıya uygun satış tekniklerinin önemli olmaya başlamasıyla firmalar kendilerini güncellemek zorunda kalmışlardır. Kurumsallaşma piyasada iddialı olmak isteyen, kendini sürekli güncellemek isteyen firmalar için zorunluluktur(Engin, O. 2003). Kurumsallaşmayla firmaya katkı sunan ölçütler kalırken, firmaya yararı olmayan ölçütler atılır. Genel piyasada rekabette kalmanın yolu kurumsallaşmadan geçer (Aşan, 2010).

Kurumsallaşma, en genel tanımıyla firmayı kişilerin ve ailelerin tesirinden uzaklaştırıp, firmanın belirli hedeflere ulaşmasını sağlayan bir değerdir.. Kurumsallaşmanın sosyolojik bir olgu olduğundan hareket edersek firmanın yapmak istediği vazifeleri ne şekilde yapılacağını anlatan beraber ve eşgüdümlü, teşkilatlanmış sistemli bir ahenk oluşturan kanıları, tutumları ve kıymet kıstaslarının toplamından oluşur (Aşan, 2010).

Genel anlamda planlı bir düzeni yakalamış, aksiyonları kontrollü, sosyalleşmiş, mükâfat ve yaptırımla destekli düzenlere kurumsallaşmış sistemler diyebiliriz (Aşan, 2010). Kurumsallaşma uygulamada belirli bir düzeni sağlamayı hedefler. Firmanın çalışmasından firmaya istihdam edilmek üzere çalışan alınmasına kadar her şey belirli bir sistemde gerçekleşir. İşleyiş kişilere bağlı değildir. Kişilerin değişmesiyle işleyiş değişmez. (Aşan, 2010). Firmanın işleyişiyle alakalı en optimum düzen

bulunduğundaysa o sistem yazıya dökülür. (Aşan, 2010). Kurumsallaşma şirket geleneğinin bir alt unsurudur. Uygulanmadan, kâğıt üstünde durarak kurumsallaşma olmaz. Firma, geçmiş kanı ve tutumlardan keskin kararlar alarak kurtulmalıdır. (Aşan, 2010). Kurumsallaşma, kişiye veya lidere dayalı yönetimden sistem esaslı bir yönetime geçmektir (Aşan, 2010).

3.7. Kurumsallaşmanın Muhtemel Faydaları

Kurumsallaşmanın muhtemel faydaları aşağıdaki gibidir. (Ulukan, 2005).

- Firmayı Kontrol etmek kolaylaşır.
- Görev dağılımı daha iyi çalışır.
- Kurum daha sistemli ve tertipli çalışır.
- Firmanın gelişmesi sağlanır.
- İşlerin ve firmanın sürekliliği sağlanır.
- Patronlar ve yöneticiler kendilerine zaman ayırabilir.
- Firma hedeflerine erişmek daha mümkün olur.
- Yanlış yapma oranı azalır.
- İşler ve görevler alanında yetkinliğe sahip (usta) olanlar tarafından gerçekleştirilir.
- Görev ve sorumluluk bölgeleri daha nettir.
- Konular daha nettir.
- Yetki-hak ve sorumluluk arasında bağıntı sağlanır.
- Yeni piyasalara yönelmek kolaylaşır.
- Değişik görüşler meydana çıkar.
- Randıman yükselir.

3.8. Kurumsallaşmanın Olası Sakıncaları

Kurumsallaşmanın muhtemel çekinme nedenleriye aşağıdaki gibidir (Ulukan, 2005):

- Çalışan personel sadece kendi göreviyle ilgilenir.
- Patronlar için kontrol mekanizması elden gidebilir.

- Kurumsallaşma için harcanan bedel yüksektir.
- Karar alma mekanizması yavaşlar ve süreç biraz daha uzar.
- Sürekli aynı işlemler yapılır.
- Koordinasyon eksikliği baş gösterir
- Konular işletme sahibi gözüyle değerlendirilmez.
- Tek düze bir ortam oluşur.

Kurumsallaşma aşamasında aşırıya gidilmesiyle meydana çıkabilecek fazla bürokratik yapı ortam ve patron veya patronların arka plana geçmesiyle firmanın kontrolünün kaybedebileceği endişesi, kurumsallaşmanın firmalara katacağı mümkün çekincelerdir. (Ulukan, 2005).

Kurumsallaşma aşamasında en önemli unsurun insana bağlı kaynaklar yani uzman ekip olduğu ortaya çıkmaktadır. Uyumlu insan kaynağına malik olmadan kurumsallaşma işlerine koyulmak gereksiz olur. Bir diğer husus patronların kurumsallaşma fikrine sıcak bakmaları, tam inanmaları ve desteklemeleri gerekmektedir (Ulukan, 2005).

4. TÜRKİYE’DEKİ FİRMA GRUPLARININ ÇALIŞAN, MALİYET VE CİRO AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMALARI

4.1. İstatistik Verilerin Firma Gruplarının Değerlendirilmesi İçin Hazırlanması

TÜİK verilerine ait 2009-2020 verileri Ek 1- 9 da verilmiştir. Firma Grupları i satır indisi, Yıllara göre değişimleri istatistiklerde bulunan 4 değişken ile bu çalışmada tanımlanan 5 değişken olarak toplam 9 değişken j sütun indisi ile gösterilecektir. Ayrıca 3.indis olarak yıllar k indisi ile temsil edilecektir.

Çizelge 4. 1. Firma grupları

Firma Grubu	Mikro	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Satır indisi $i=$	1	2	3	4	5

Çizelge 4. 2. Değişkenler

Değişken	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Personel Maliyeti, TL	Ciro, TL
Sütun indisi $j=$	1	2	3	4

İstatistiklerdeki 4 değişkenden gösterge niteliğinde 5 yeni değişken tanımlanmaktadır. Bunlara ait isimlendirmeler ve sütun indisleri 5 tanedir. Bu değişkenleri türetmenin amacı bu çalışmada hedef alınan firmaların kurumsallaşarak büyümeleri esnasında ortaya çıkacak farklılıkları, eşikleri ve sıçramaları görebilmektir.

Çizelge 4. 3. Elde edilen değişkenler

Değişken	Personel Sayısı/ Firma	Maliyet/ Personel, TL	Personel Maliyeti/ Firma, TL	Ciro/ Personel, TL	Ciro/ Firma, TL
Sütun indisi $j=$	5	6	7	8	9

Tanımlanan son beş değişken için aşağıdaki formüller türetilmiştir ve tablolaşmada bunlar kullanılacaktır:

$$bi5k=ai2k/ai1k; i=1, 2,...,5; \text{ Personel Sayısı/ Firma}$$

$$bi6k=ai3k/ai2k; i=1, 2,...,5; \text{ Maliyet/ Personel}$$

$$bi7k=ai3k/ai1k; i=1, 2,...,5; \text{ Personel Maliyeti/ Firma}$$

$$bi8k=ai4k/ai2k; i=1, 2,...,5; \text{ Ciro/ Personel}$$

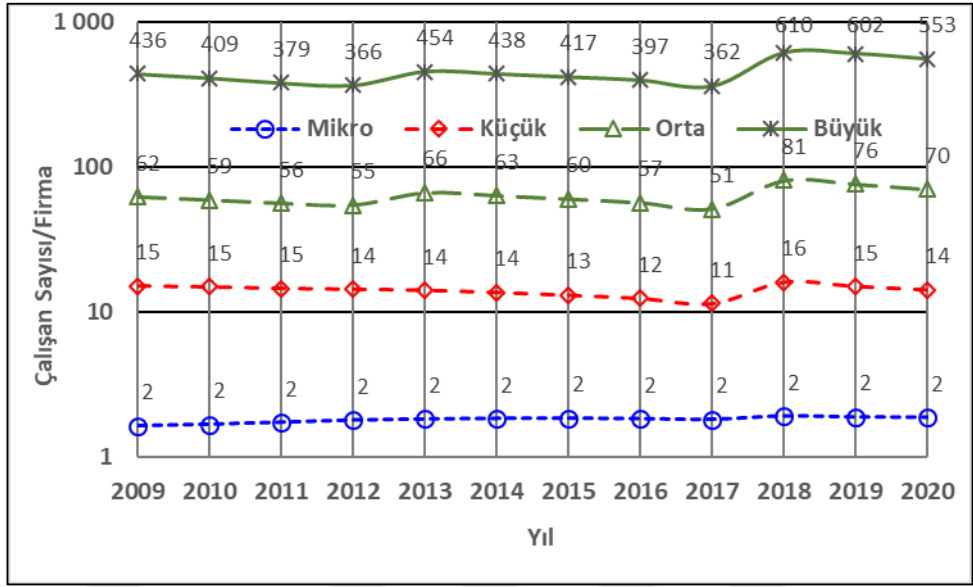
$$bi9k=ai4k/ai1k; i=1, 2,...,5; \text{ Ciro/ Firma}$$

Bu son beş değişken Türkiye'deki tüm sektörler için ve sadece inşaat sektörü için hesaplanmıştır. Elde edilen veriler kullanılarak söz konusu değişkenlerin yıllara göre değişimleri grafik halina getirilmiştir. Firma gruplarına ait bulunan sayısal değerler büyüklük olarak birbirinden çok farklıdır; büyük sıçramalar olan grafiklerde kognitifik ölçek tercih edilmiştir.

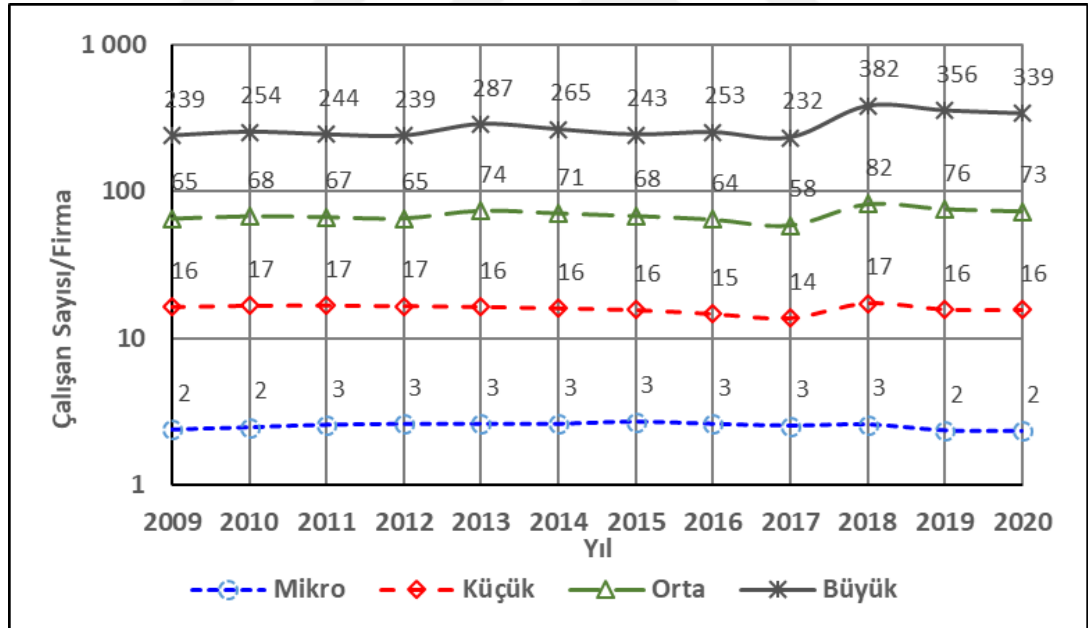
4.2. Tüm Sektörler ve İnşaat Sektörü İçin Firma Gruplarının Çalışan, Maliyet ve Ciro Açısından Karşılaştırılmaları, Grup Geçişinde Karşılaşılacak Değişimlerin Teşhisi

Türkiye'deki bütün sektörlerde ve inşaat sektöründe Firma Başına düşen Personel Sayısının 2009-2020 yılları arasındaki logaritmik değişimi Şekil 4.1 ve 4.2 de verilmiştir. Firma grupları arasındaki farkın üstel olduğu görülmektedir. Bu şekillere göre mikro ölçekli firmalarda ortalama çalışan sayısı 2-3 kişidir. Küçük ölçekli firmalarda bu sayı 15-16 ya ve orta ölçekli firmalarda 60-70' e sıçramaktadır.

Kurumsallaşma sürecindeki işleri başarmak için mikro ölçekli firmaların en önemli eşiklerinden birisi 2-3 kişilik personelini, birkaç senede 5-6 katın çıkarması olarak görülmektedir. İstenen bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip elemanları bulmak, istihdam edebilmek ve aidiyet kazandırıp firmada tutabilmektir. Bu kapsamda personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi, bazı yeterlilikleri kazanmaları için destek verilmesi hem firma hem de kişi için önemli bir faaliyet olarak görülmektedir.

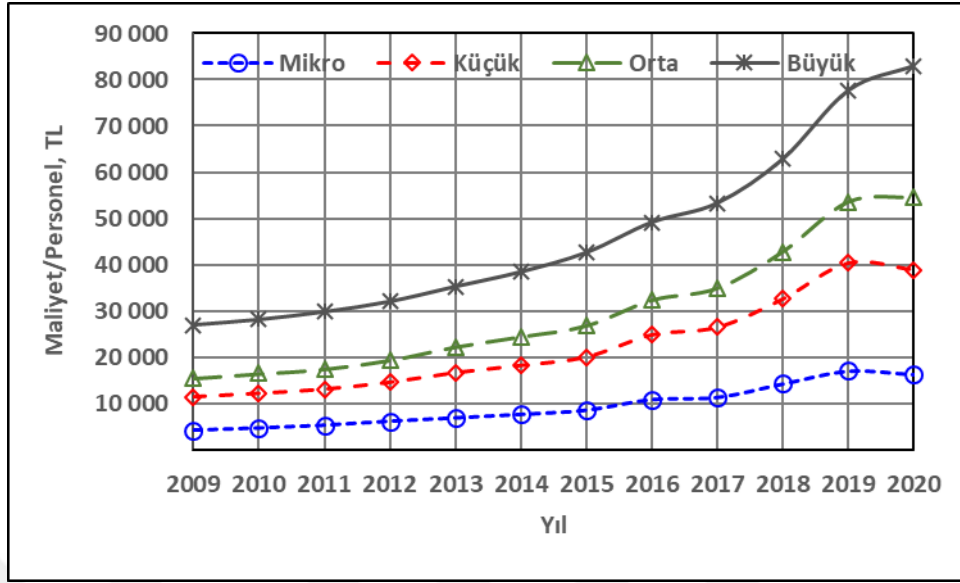

Şekil 4. 1 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Çalışan Sayısının logaritmik değişimi

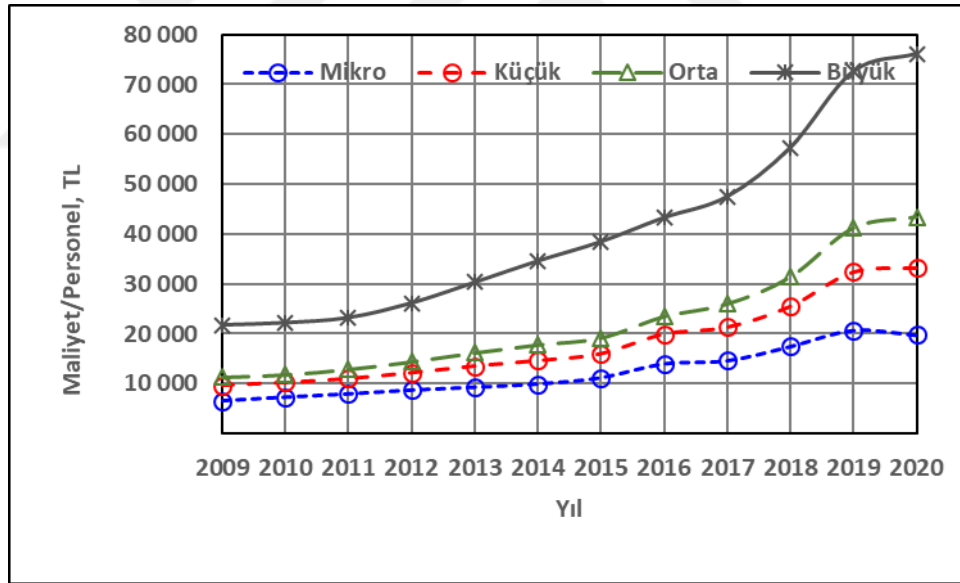

Şekil 4. 2 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Çalışan Sayısının logaritmik değişimi

Türkiye’deki bütün sektörlerde ve inşaat sektöründe Personel Başına düşen TL olarak maliyetin 2009-2020 yılları arasındaki değişimi Şekil 4.3 ve 4.4 de verilmiştir. Bu şekillere göre mikro ölçekli firmanın küçük ölçekli bir firmaya dönüşmesi halinde personel başına maliyet takriben 1,5 misli artmaktadır.

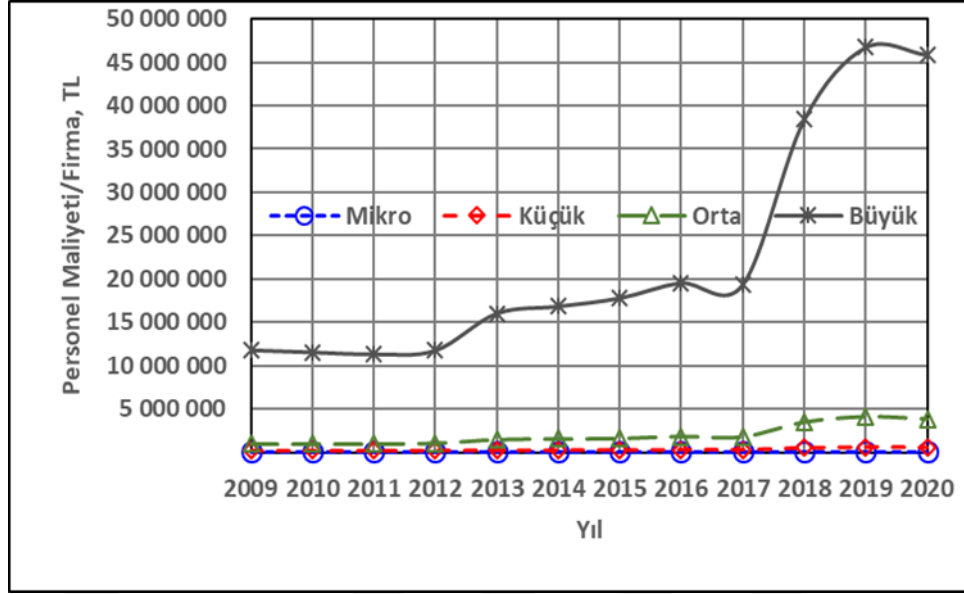

Şekil 4. 3 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Personel Başına Maliyetin Değişimi

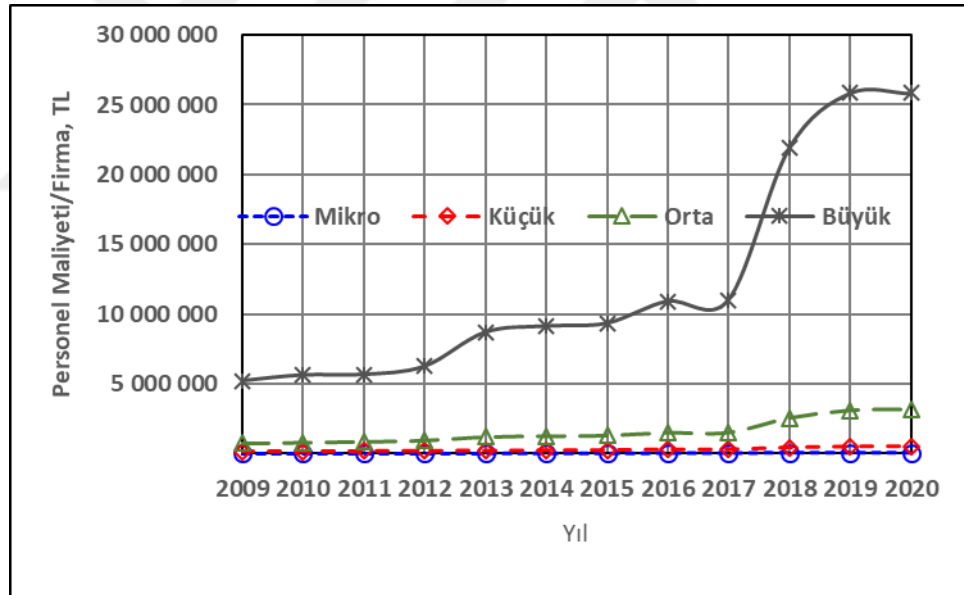

Şekil 4. 4 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Personel Başına Maliyetin değişimi

Türkiye’deki bütün sektörlerde ve inşaat sektöründe Firma Başına düşen TL olarak Personel maliyetinin 2009-2020 yılları arasındaki değişimi Şekil 4.5 ve 4.6 da verilmiştir. Bu şekillerin alındığı tablolara göre mikro ölçekli firmanın küçük ölçekli bir firmaya dönüşmesi halinde firma başına personel maliyeti takriben 10-15 misli artmaktadır.

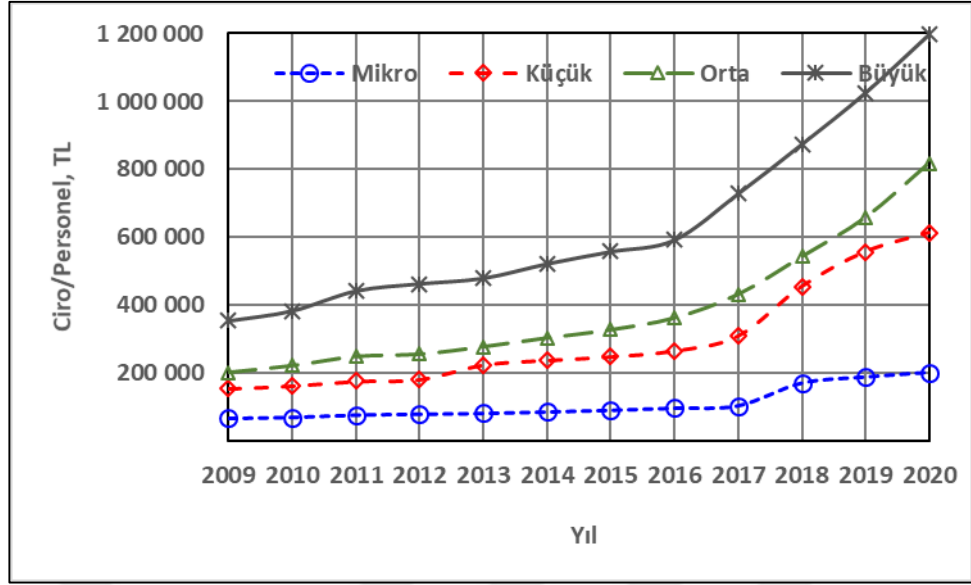

Şekil 4. 5 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Başına Personel Maliyeti değişimi

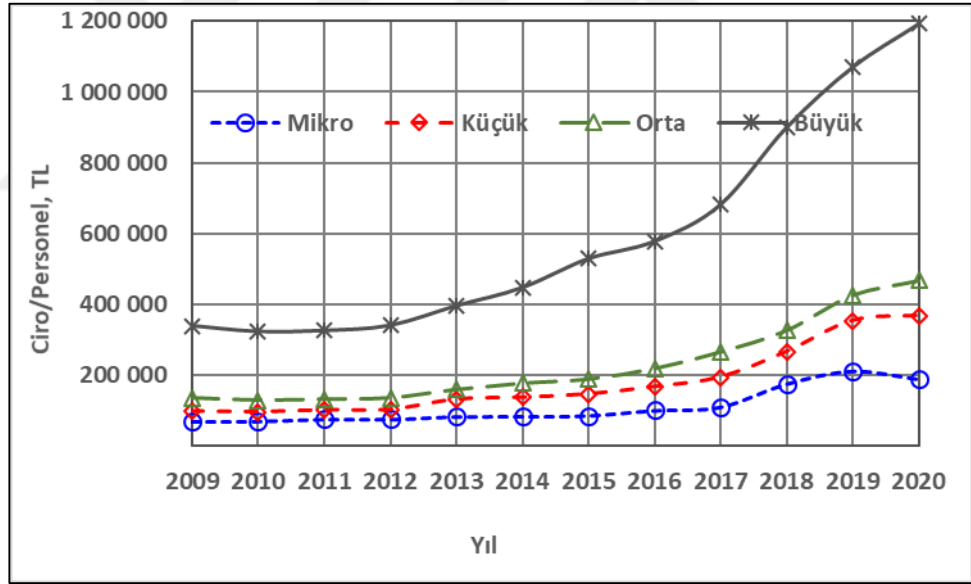

Şekil 4. 6 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Başına Personel Maliyeti değişimi

Türkiye’deki bütün sektörlerde ve inşaat sektöründe Personel Başına düşen TL olarak ciro miktarının 2009-2020 yılları arasındaki değişimi Şekil 4.7 ve 4.8 de verilmiştir. Bu şekillerin alındığı tablolara göre mikro ölçekli firmanın küçük ölçekli bir firmaya dönüşmesi halinde firma başına ciro değişimi takriben 2-3 misli artmaktadır.

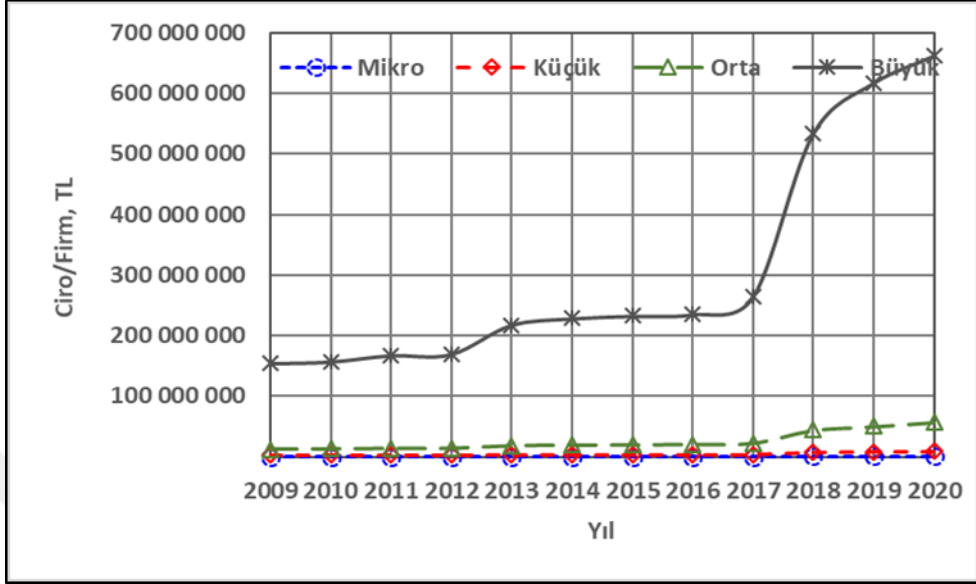
Şekil 4. 7 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Personel Başına TL olarak Ciro değişimi.

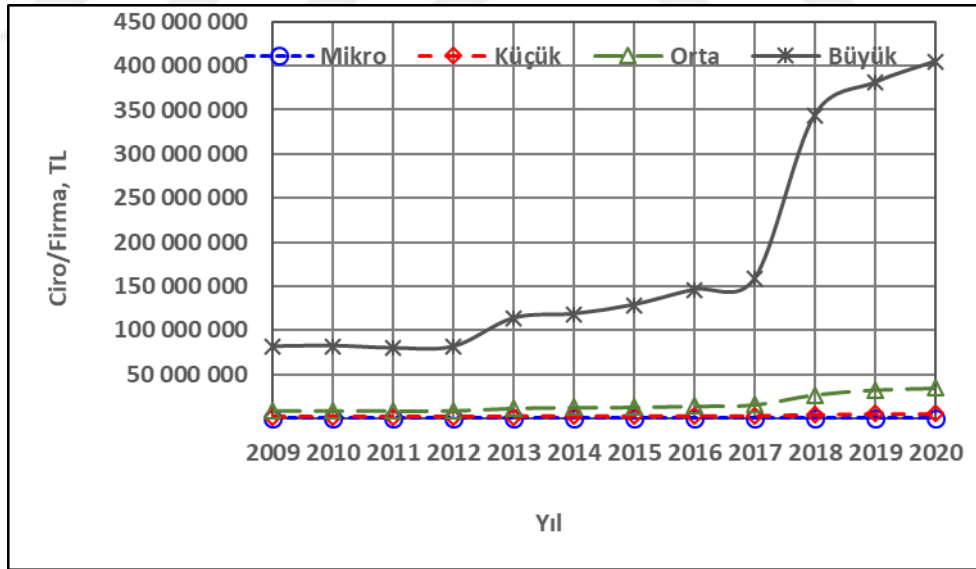
Şekil 4. 8 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Personel Başına TL olarak Ciro değişimi.

Türkiye’deki bütün sektörlerde ve inşaat sektöründe Firma Başına düşen TL olarak Ciro miktarının 2009-2020 yılları arasındaki değişimi Şekil 4.9 ve 4.10 da verilmiştir. Bu şekillerin alındığı tablolara göre mikro ölçekli firmanın küçük ölçekli bir firmaya dönüşmesi halinde firma başına ciro değişimi tüm sektörler için takriben 19-23 misli, ancak inşaat sektörü için ise 10-13 misli artmaktadır. Ülkedeki tüm sektörlerin ve inşaat sektörünün karşılaştırıldığı bu sonuç, diğer sektörlerle

hareketlilik veren inşaat sektöründeki ciro kayıt-beyan yapılarının bazı problemlere sahip olduğunu göstermektedir.

Şekil 4. 9 Türkiye’de yıllara göre firma gruplarında ortalama Firma Başına TL olarak Ciro değişimi.

Şekil 4. 10 Türkiye’de yıllara göre inşaat sektöründe firma gruplarında ortalama Firma Başına TL olarak Ciro değişimi.

5. ÇALIŞMADA KULLANILAN MATERYAL VE YÖNTEM

5.1. Doğrusal Regresyon Analizi

Doğrusal regresyon uygulamalarında genel amaç bağımsız değişken(ler) in bağımlı değişkeni etkileme durumunun araştırılmasıdır. Doğrusal Regresyon Analizi, Basit Doğrusal Regresyon ve Çoklu Doğrusal Regresyon olmak üzere iki farklı şekilde incelenir.

5.1.1. Basit doğrusal regresyon

Basit doğrusal regresyon analizinde bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni etkileme durumu araştırılır. Bu etkileme durumu regresyon modeli ile gösterilir. Regresyon modelinde bir bağımsız ve bir bağımlı değişken olduğu durumda kullanılan doğrusal regresyon modeli Basit Doğrusal Regresyon Modelidir ve bu modele ait denklem aşağıda gösterilmiştir (Alakaya, 2019).

$$y_i = \beta_0 + \beta_1 x_i + \varepsilon_i \quad (i=1, 2, \dots, n)$$

$x \rightarrow$ Bağımsız Değişken

$y \rightarrow$ Bağımlı Değişken

$\beta_0 \rightarrow$ $x=0$ olduğunda bağımlı değişken y 'nin alacağı değer

$\beta_1 \rightarrow$ Regresyon Katsayısı

$\varepsilon \rightarrow$ Hata Terimi

5.1.2. Çoklu doğrusal regresyon

Çoklu regresyon analizinde hangi bağımsız değişken (ler)'in bağımlı değişkeni daha fazla etkilediği araştırılır. Regresyon modelinde bağımsız değişken sayısının 1'den fazla olduğu durumunda kullanılan doğrusal regresyon modeli ise Çoklu Doğrusal Regresyon Modelidir. Örneğin, bir hastanın iyileşme süresini etkileyen birden fazla değişken olabilmektedir. Böyle durumlarda çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılır (Alakaya, 2019).

5.1.3. Bağımlı ve bağımsız değişkenlerin seçimi

Kurulacak olan regresyon modelinde öncelikli amaç, hangi değişkenlerin bağımlı veya bağımsız değişkenler olduğuna karar vermektir. Bu karardan sonra önemli olan diğer bir nokta ise, bağımlı değişkende meydana gelebilecek olan ölçüm hatası olmaktadır. Çoğu zaman veri girişinden kaynaklı bir ölçüm hatası olmakla birlikte ölçümlerin kararsızlığından kaynaklı da olabilmektedir. Bağımlı değişkende meydana gelen bu ölçüm hatası, bağımsız değişkenler çok iyi belirlenmiş olsa dahi sonuçların kestirimini zorlaştıracaktır. Çünkü ölçümden kaynaklı hatalar bağımsız değişkenleri de etkiler.

Çoklu Regresyon modellerinde, bağımsız değişkenlerin seçimi de çok önemlidir. Bağımlı değişkeni etkileyen birçok bağımsız değişken olabilir. Bağımsız değişkenlerden bir ya da birkaçı bağımlı değişkeni etkilemeyen değişkenler arasından seçildiği durumda ise belirleme hatası ortaya çıkmaktadır (Alpar, 2011).

5.1.4. Pearson korelasyon katsayısı

Ölçümle belirtilen iki değişken arasındaki doğrusal ilişkinin kuvveti ve yönü hakkında bilgi verir. Örnekten elde edilen korelasyon (ilinti) katsayısı r , popülasyon korelasyon katsayısı ρ ile gösterilir. Pearson korelasyon (ilinti) katsayısı +1 ile -1 arasında değişir. Korelasyon katsayısı her iki yönde de sifıra yaklaşırken ilişkinin kuvveti azalır, bire yaklaşırken ise artar (Öztuna, 2008).

İlişkinin gücü genel olarak aşağıdaki gibi sınıflanabilir;

0,00-0,19 İlişki yok ya da önemsizlenecek derecede düşük ilişki

0,20-0,39 Zayıf ilişki

0,40-0,69 Orta düzeyde ilişki

0,70-0,89 Kuvvetli ilişki

0,90-1,00 Çok kuvvetli ilişki

Pearson korelasyon katsayısının her iki değişkeni de normal dağılım gösteren sürekli değişkenlerdir. Hesaplanmasındaki amaç, iki değişken arasındaki doğrusal

ilişkinin yönünü ve gücünü belirlemektir (Choi vd., 2010), (Sheskin, 2011). Örneğin; vücut yağ oranı ile bel çevresi arasındaki ilişki kuvvet ve yön açısından Pearson korelasyon katsayısı ile incelenebilir (Alpar, 2012).

Hesaplanan regresyon denkleminin verilere uyum düzeyini, dolayısıyla denklemin başarısını ölçmede “belirleme katsayısı (determinasyon) (R^2)” denilen bir istatistik kullanılmaktadır. Belirleme katsayısı, regresyon (bağlanım) denkleminin başarısını ölçme yanında, denklemin “tahmin gücü”nü de yansıtan bir istatistiktir (Günel, 2003).

5.1.5. Belirleme (Determinasyon) katsayısına ilişkin bilgiler

Regresyon (bağlanım) denkleminin belirleme (determinasyon) katsayısı, yukarıda da işaret edildiği gibi, denklemin doğrusal ilinti (korelasyon) katsayısının karesine verilen addır. Korelasyon katsayısının dayandığı teori, bağımlı ve bağımsız değişkenlerin rassal olarak seçilmiş olmasını öngörmektedir. Bununla birlikte, hemen hemen tüm çalışmalarda, bağımsız değişkenlerin rassal seçilip seçilmediğine dikkat edilmeksizin, doğrusal korelasyon katsayısının da hesaplandığı görülmektedir. Regresyon denklemi, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki bağıntının matematik modelini tanımlamaya yönelikken, korelasyon katsayısı, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki “doğrusal” bağıntının düzeyini ölçmeyi öngörür. (Neter vd., 1996 : 631). y-bağımlı değişkeni ile x-bağımsız değişkenleri arasındaki doğrusal korelasyon (ilinti) katsayısının karesine eşit olan belirleme (determinasyon) katsayısı (R^2), regresyon denkleminin verilere ne düzeyde uyumlu olduğunu gösterir (Günel A., 2003).

Korelasyon analizi, değişkenler arasındaki ilişkinin gücünü incelemek için kullanılır. Maliyet verileri analizinde genelde bağımlı değişken maliyet türü ve bağımsız değişken ise faaliyet düzeyidir. Korelasyon katsayısının değeri kendisiyle çarpıldığında sonuç determinasyon katsayısıdır (R^2). Bu da verilerdeki iniş çıkışların yüzde kaçının bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyle açıklanabildiğini gösterir. Varyansın geri kalanı ise diğer faktörlere bağlıdır (Ayaydın, 1992).

6. FİRMALARIN BÜYÜMESİNDE KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ ÜZERİNDE ANKET ÇALIŞMASI

6.1. Anket Çalışmasının Amacı ve Kapsamı

Anket çalışmasındaki amaç inşaat sektörü içinde faaliyet gösteren bu alanda farklı tecrübelere sahip işveren veya sektörde yetkin yöneticilerin sektördeki kurumsallaşmanın önemine dikkatlerini çekmek ve bu çalışma için hazırlanan anket formundaki kriterlere verdikleri puanlamalara göre kriterlerin önem sırasını belirlemektir. Böylece uzman görüşlerine dayanılarak, kurumsallaşmaya adım atacak inşaat firmalarına yol göstermek; önceliklerin neler olması gerektiğini ve ilk olarak nereden başlamaları gerektiğiyle alakalı rehberlik etmektir. Ayrıca anket yapan yetkililere anket formundaki soruların dışında, “Kurumsal bir firma olmak için atılması gereken başka adımlar da var mıdır?” şeklinde bir ekleme yapılmış, anket çerçevesi genişletilmeye, farklı görüş ve tavsiyeler alınmaya çalışılmıştır. Bu çalışmanın anketi bu çerçevede hazırlanmış ve Türkiye genelinde faaliyet gösteren firmalarla irtibata geçilerek geri dönüş alınabilen 31 adet firmanın görüşleri değerlendirilmiştir.

6.2. Anket Formu ve Puanlama Sistemi

Bu çalışmadaki anket formu hazırlanırken daha önce literatürde yapılmış çalışmalar detaylıca incelenmiştir. Bu farklı çalışmalarda elde edilen sonuçlardan kurumsallaşmanın nasıl olması gerektiği, kurumsallaşırken hangi adımların atılması gerektiği, kurumsallaşma tavsiyeleri değerlendirilmiştir. Sektördeki firmaların ihtiyaçları gözden geçirilmiş ve bunun sonucunda ankette yer alan kurumsallaşma tavsiyeleriyle ilgili sorular kararlaştırılmıştır.

Puanlama sistemi için genel değerlendirme yapılabilmesi, karmaşık olmaması ve kolay işlenebilir olmasından dolayı 5’li Likert Ölçeği seçilmiştir. Puanlama sistemindeki ifadeler:

“1- Gereksiz, 2 – Belki, 3 – Olabilir, 4 – Olmalı, 5 – Kesinlikle Olmalı” şeklinde sunulmuştur.

Ankette uzmanlara yöneltilen 26 adet tavsiye sorusu bulunmaktadır. Uzmanlar tarafından 5’li Likert Ölçeğine göre değerlendirilen bu veriler bağımsız değişken olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca uzmanlara bağımlı değişken olarak nitelendirilen “Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?” sorusu yöneltilmiştir; bu da 5’li Likert ölçeğine göre “1- çok zayıf, 2 – zayıf, 3 – orta, 4- iyi, 5 – çok iyi” puanlanmak üzere hazırlanmıştır. Yapılan bu çalışmalarla inşaat sektörü ile ilgili anket formu ortaya çıkmıştır, bakınız Çizelge 6.1.

Çizelge 6. 1 Çalışmada kullanılan anket formu

KURUMSALLAŞMAYA GİDERKEN ATILMASI GEREKEN ADIMLARI ÖNEMİNE GÖRE PUANLAR MISINIZ? 1=Gereksiz, 2=Belki, 3= Olabilir, 4=Olmalı, 5=Kesinlikle olmalı		1) Gereksiz	2) Belki	3) Olabilir	4) Olmalı	5) Kesinlikle olmalı
1	Muhasebe departmanı kurulmalı.					
2	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.					
3	Formalleşme[1] yapılmalı.					
4	Çalışanlara eğitim verilmeli.					
5	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.					
6	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.					
7	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.					
8	Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.					
9	Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.					
10	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.					

11	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.					
12	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.					
13	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.					
14	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.					
15	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.					
16	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.					
17	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.					
18	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.					
19	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.					
20	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.					
21	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.					
22	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.					
23	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.					
24	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.					
25	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.					
26	Yazılım ve donanım kapasitesi arttırılmalı.					
Not: Bir şirketin kurumsallaşmaya başlarken atacağı adımlarla alakalı varsa farklı görüşleriniz nelerdir?						
[1] Formalleşme: Bir organizasyonda işler görülürken belirli ilke ve yöntemlerin kullanımudur. Neyin, ne zaman, nerede, nasıl ve kimin tarafından yapılacağının belirlenmesidir.						

Şirketinizin Kurumsallaşma düzeyi nedir? 1 () Çok Zayıf 2 () Zayıf 3 () Orta 4 () İyi 5 () Çok İyi			
FİRMA BİLGİLERİ			
Unvan			
Kuruluş Yılı		Firmadaki	
Faliyet Bölgesi		Daimi Çalışan Sayısı	
Sınıfı		2021 Yılı Yaklaşık Ciro	
Teknik Personel Sayısı		Bugüne Kadar Yapılan Toplam İnşaat Sayısı	
Anketi Dolduran Kişinin Firmadaki Görevi			
Not: Firmaların vermiş olduğu cevaplar firma adı altında yayınlanmayacak olup genel değerlendirmede kullanılacaktır. Firma bilgileri isim verilmeden ankete katılan firmaların dağılımlarını göstermek için kullanılacaktır. Ankete katılan her firmaya yüksek lisans tezi pdf formatında iletilecektir.			

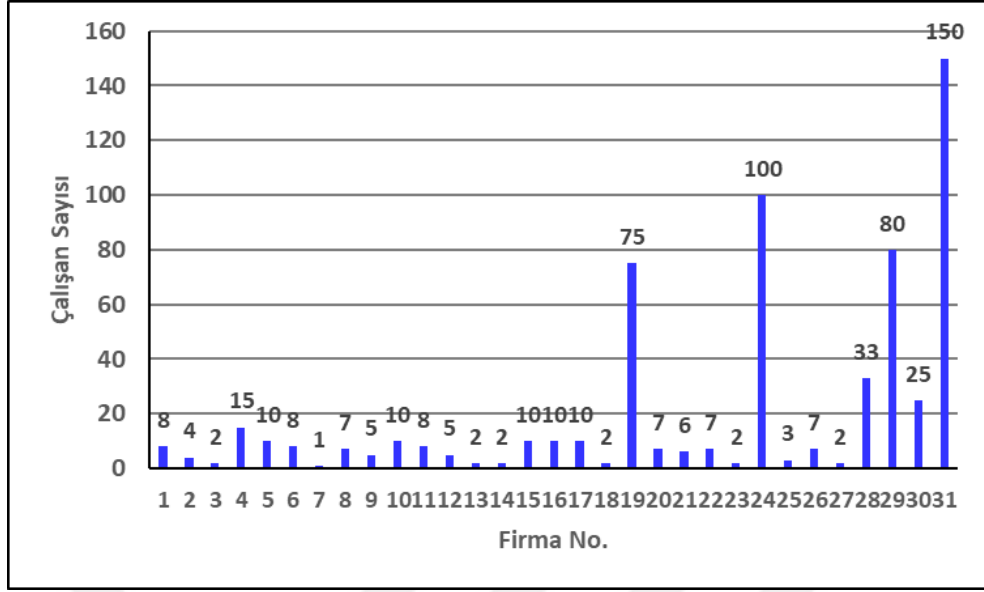
6.3. Anket Sorularına Katılan Firmaların Çalışan Sayıları ve Cirolarına Göre Girişim Grupları, Verilen Cevapların Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Ankete katılan firmaların çalışan sayısı dağılımı ve ciroları Çizelge 6.2 de, çalışan sayıları Şekil 6.1’de ve ciro dağılımları Şekil 6.2’de sunulmuştur. Önceki bölümde çalışan sayısı 1-9 arasında olan firmalar mikro girişim, 10-49 arasında olanlar küçük

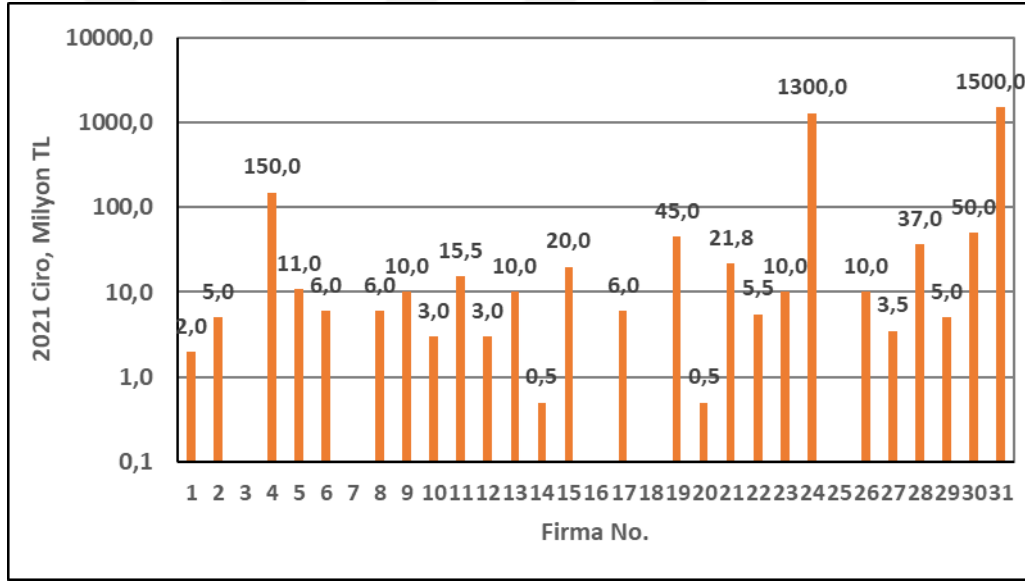
girişim olarak tanımlanmıştı. Ankete katılan firmaların çalışan sayılarına göre 19 adedi mikro girişim, 8 küçük girişim, 4 adedi orta girişim, olduğu görülmektedir. Çalışan sayıları ve ciroların ortalama değerleri tabloda görünmektedir. Ciro değerleri için uç değerler olan 1.000.000 TL üzerindeki ve 50.000.000 TL altındaki değerleri alırsak ortalama ciro yaklaşık 13.500.000 TL olarak görünür. Çalışan sayısı için uç değer olan 33'ün üzerindeki alırsak ortalama çalışan sayısı 7,81 olarak karşımıza çıkar.

Çizelge 6. 2 Ankete katılan firmaların çalışan sayısı dağılımı ve ciroları

Firma No.	Çalışan Sayısı	Ciro TL	Firma No.	Çalışan Sayısı	Ciro TL
1	8	2.000.000	17	10	6.000.000
2	4	5.000.000	18	2	-
3	2	-	19	75	45.000.000
4	15	150.000.000	20	7	500.000
5	10	11.000.000	21	6	21.750.000
6	8	6.000.000	22	7	5.500.000
7	1	-	23	2	10.000.000
8	7	6.000.000	24	100	1.300.000.000
9	5	10.000.000	25	3	-
10	10	3.000.000	26	7	10.000.000
11	8	15.500.000	27	2	3.500.000
12	5	3.000.000	28	33	37.000.000
13	2	10.000.000	29	80	5.000.000
14	2	500.000	30	25	50.000.000
15	10	20.000.000	31	150	1.500.000.000
16	10	-	Ortalama	34	104.395.161,29

Şekil 6. 1 Ankete katılan 31 firmanın çalışan sayıları

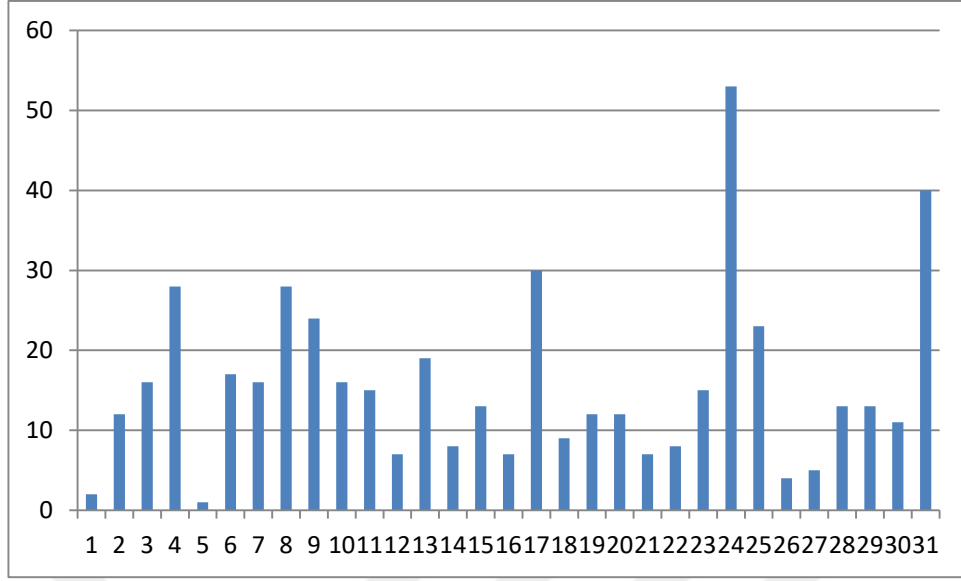
Şekil 6. 2 Ankete katılan 31 firmanın ciro dağılımları

Önceki bölümde sunulan ciro değerlendirmelerine göre, Çizelge 6.2 ve şekil 6.2' ye göre ankete katılan firmalar yıllık cirolarına göre değerlendirilirse, 31 firmanın 8 adedi mikro girişim, 17 adedi küçük girişim, 3 adedi orta girişim ve 3 adedi büyük girişim olarak görülmektedir.

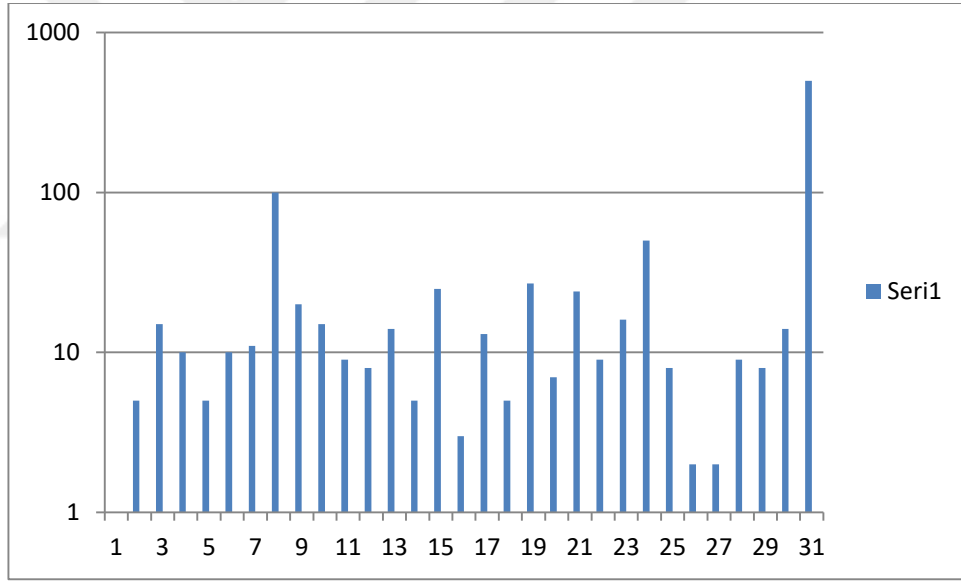
Çizelge 6. 3 Ankete katılan firmaların firma yaşı ve yaptıkları toplam inşaat sayıları

Firma No	Firma Yaşı	Yapılan Top. İnş. Say.	Firma No	Firma Yaşı	Yapılan Top. İnş. Say.
1	2	1	17	30	13
2	12	5	18	9	5
3	16	15	19	12	27
4	28	10	20	12	7
5	1	5	21	7	24
6	17	10	22	8	9
7	16	11	23	15	16
8	28	100	24	53	50
9	24	20	25	23	8
10	16	15	26	4	2
11	15	9	27	5	2
12	7	8	28	13	9
13	19	14	29	13	8
14	8	5	30	11	14
15	13	25	31	40	500
16	7	3	ortalama	15,6	30,6

Çalışma için görüşlerine başvurulanan firma yetkililerinin firmalarına ait şirket yaşı ve yaptıkları inşaat sayıları Çizelge 6.3 teki gibidir. En genç firmanın 1 yaşında en yaşlı firmanın 53 yaşında olduğu görünür. Firma yaş ortalamaları ise 15,6 olarak görünür. Uç değerler olan 5'in üzerindeki ve 30'un altındaki değerler hesaplanırsa firmalar yaş ortalaması 14,77 olur. Yapılan çalışmada görüşleri alınan yetkililerin firmalarının farklı yaşlarda olduğu ve ortalama yaş değeri sektörde azımsanmayacak kadar tecrübeye sahip olduklarını gösterir. Firma yetkililerinin firmalarının yaptıkları inşaat sayıları incelendiğinde ise en az inşaat yapan firmanın 1 inşaat yaptığı en çok inşaat yapan firmanın 500 inşaat yaptığı görünür. Firmaların yaptıkları inşaat sayılarının ortalaması ise 30,6 olarak görünür. Uç değerler olan 4'ün üzerindeki ve 27'nin altındaki değerler alınırsa ortalama değerin 12,17 olduğu görünür. Görüşleri alınan yetkililerin firmalarının yaptıkları inşaat sayılarının farklı değerlerde olduğu görünür ancak ortalama değerler bu firmaların sektörlerinde azımsanamayacak kadar tecrübeye sahip olduklarını gösterir.

Şekil 6. 3 Ankete katılan 31 firmanın firma yaşları

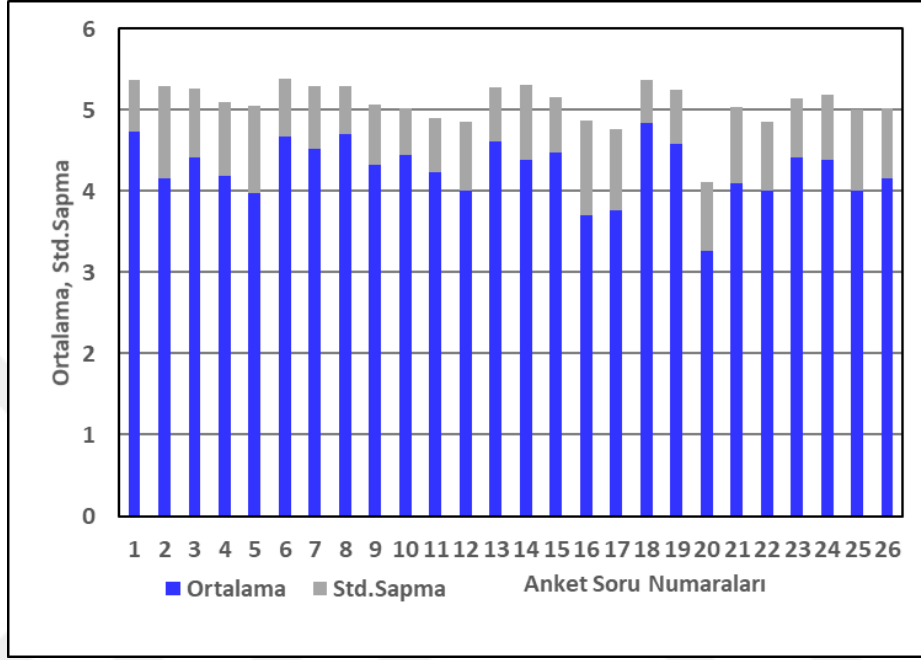

Şekil 6. 4 Ankete katılan 31 firmanın yaptıkları toplam inşaat sayıları

Çizelge 6. 4 Türkiye’de inşaat sektörünün 2016-2020 yılları arasında girişim başına ciro ortalamaları

Girişim	5 Yıllık Ortalama Girişim Başına Ciro TL
Mikro	385 202 TL
Küçük	4 196 249 TL
Orta	24 546 138 TL
Büyük	286 593 947 TL

Sorulan 26 soruya verilen cevapların ortalamaları ve standart sapmaları Şekil 6.5 de verilmiştir. 26 sorunun ortalamalarının ortalaması = 4,27 ve standart sapmalarının ortalaması = 0,813 dür. Diğer bir ifadeyle firmaların kurumsallaşma yönündeki istekleri %85+/-16 mertebesindedir.

Şekil 6. 5 Ankette 26 soruya firmaların verdiği cevapların ortalama ve standart sapmalarının dağılımı

6.4. Kurumsallaşmanın Maliyet Analizi

Ankete katılan firmalara yöneltilen sorulardan bir iki senede gerçekleştirilebilecek ve firmaya önemli mali yük getirecek olanlar A-Grubu, üç dört yılda tamamlanabilecekler ve önemli mali yükü olmayanlar B-Grubu olarak ikiye ayrılmıştır.

Anketteki A-Grubu Sorular

- 1 Muhasebe departmanı kurulmalı.
- 2 Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.
- 4 Çalışanlara eğitim verilmeli.
- 8 Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.

- 10 Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli, yeni iş ortakları belirlerken bu kriteri göz önüne almalı.
- 15 İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.
- 16 Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.
- 22 Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.
- 24 Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.
- 25 Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.
- 26 Yazılım ve donanım kapasitesi arttırılmalı.

Anketteki B-Grubu Sorular

- 3 Formalleşme yapılmalı.
- 5 Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.
- 6 Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.
- 7 Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.
- 9 Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.
- 11 Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa gözden geçirilmeli, işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.
- 12 İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.
- 13 İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.
- 14 Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
- 17 Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.
- 18 Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.
- 19 Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.
- 20 Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.
- 21 İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.

23 Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.

A-Grubundaki istekleri karşılamak üzere 4 yeni elemanın istihdam edildiği; bunların maaşları, SGK primleri dâhil aylık ortalama 10 000 TL firmaya ek mali yük getirdiği, mevcut ofiste kendilerine ait bir çalışma alanı ve bilgisayar tahsis edildiği ve bunların ortalama 15.000 TL bütçeye mali yük getirdiği, ekstra öngörülemeyen masraflar çıkabileceği ve yıl içinde personellerin alabileceği eğitim masraflarının da ortalama 5.000 TL olabileceği tahmin edilmektedir. İş güvenliği uygulamalarında alınan ekstra önlemlerin firmaya maliyetinin 200.000 TL olduğu öngörülmüştür. Ayrıca diğer maliyetler ve giderlerde ortalama değer olarak tabloya eklenmiştir. Ücretler, ek kira, donanım-yazılım ve diğer giderler olarak yılda 1.150. 000 TL bütçeye ek mali yük geldiği tahmin edilmektedir. Bakınız Çizelge 6.5.

Çizelge 6. 5 A-Grubundaki istekleri karşılamamanın yıllık ek maliyeti, TL

A-Grubu	Personel	Ücret TL/yıl	Kira TL/yıl	Diğer TL/yıl	Toplam TL/yıl
1	1	120.000	15.000	5.000	140.000
2	1	120.000	15.000	5.000	140.000
4				20.000	20.000
8		40.000			40.000
10				20.000	20.000
15				200.000	200.000
16	1	120.000	15.000	5.000	140.000
22	1	120.000	15.000	5.000	140.000
24				70.000	70.000
25				200.000	200.000
26				40.000	40.000
Toplam	4	520.000	40.000	740.000	1.150.000

6.5. Mikro Girişim ve Küçük Girişimlerin 1996-2020 yılları Ortalama Değerlerine Göre Net Bugünkü Değerlerinin Tahmini

Mikro girişim ve küçük girişimlerin TÜİK verilerine göre 1996-2020 yılları arasında personel sayılarının, girişim başına personel maliyetlerinin ve ciro miktarlarının ortalamaları bulunmuştur. Bu ortalama üç değer esas alınarak, diğer bir ifadeyle bu üç büyüklük kalibrasyon değeri olarak kullanılarak bir girişim grubunun beş yıl gibi belirli bir süre için net bugünkü değerleri (NBD) hazırlanmıştır, (Berk ve Borat, 2022). İnsan kaynaklarının sayıları, girişime olan toplam maliyetleri ve girişimin cirosu işletmenin 1.yıl değerleri olarak kabul edilmektedir. Personel giderleri %7, genel giderler %10, toplam sarf giderleri %9, gelirler %8 artırılarak işlemler yapılmış ve hesaplarda iskonto oranı %9, vergi oranı %22 alınmıştır. Mikro girişim ve küçük girişim ortalamalarının birbiriyle karşılaştırılmaları için ek olarak başa baş noktaları da kalibrasyon parametresi olarak seçilmiştir. Başlangıçta başa baş noktası bilinmemektedir. Bunun için NBD her bir girişim için hesaplandıktan sonra iteratif olarak başa baş noktaları eşitleninceye kadar iterasyonlara devam edilmiştir. Başa baş noktaları eşitlendikten sonra bulunan NBD, yatırım getirisi (return on investment) ve iç verim oranı (internal rate of return) değerleri tespit edilmiştir, Çizelge 6.6, Ek 11.1 ve Ek 11.2.

Çizelge 6. 6 Mikro ve küçük girişimlerin 1996-2020 yılları ortalama değerlerine göre net bugünkü değerlerinin tahmini

Gösterge	Mikro Girişim	Küçük Girişim
*Girişim başına personel maliyeti, kTL	42,444	409,441
*Girişim başına ciro, kTL	385,202	4.196,249
*Girişin başına personel sayısı	2	15
0.yıl yatırım, kTL	191,600	873,900
1.yıl genel giderler, kTL	3,000	50,000
1.yıl toplam sarf giderleri, kTL	180,965	3.009,955
1.yıl toplam gelir, kTL	385,000	4.200,000
NBD 0.Yıl, kTL	-191,600	-873,900
NBD 1.Yıl, kTL	-75,196	-337,046
NBD 2.Yıl, kTL	38,962	176,357

NBD 3.Yıl, kTL	150,908	666,532
NBD 4.Yıl, kTL	260,676	1.133,698
NBD 5.Yıl, kTL	404,541	1.685,536
**Baş baş Noktası (işletmenin 2.yılında)	605	605
Yatırım Getirisi	%111,1	%92,9
İç Verim Oranı	%35,6	33,7

* Hesaplamalarda kalibrasyon için kullanılan değerdir

** Girişimlerin karşılaştırmasında iterasyonla eşitlenen kalibrasyon değeri

7. FİRMALARIN BÜYÜMESİNDE KURUMSALLAŞMANIN ETKİSİ ÜZERİNE ANKET ÇALIŞMASI

Yapılan bu çalışmada anket soruları belirlendikten sonra ağırlığı büyükşehirler olmak üzere Türkiye genelinde faaliyet gösteren inşaat firmaları iletişim bilgileri temin edilmiş ve anket formu gönderilmiştir. Gönderilen yazıda anketin amacı, kapsamı, ne için kullanılacağı ve nasıl cevaplanabileceği açıklanmış ve firma yetkililerinin cevaplama talebi edilmiştir. İrtibat kurulan firmalardan 31 tanesi tanımlanan zaman içerisinde geri dönüş yapmıştır. Bu zaman diliminde gelen anket sonuçları değerlendirmeye alınmıştır.

Anket yapılan firmaların firma yaşı, toplam çalışan sayısı, 2021 yılı toplam ciro değerleri ve bugüne kadar yaptıkları toplam inşaat sayısına göre durumları tablolar şeklinde hazırlanmıştır.

Değerlendirilmek üzere toplanan verilere IBM SPSS STATISTICS V.25 programında basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Tavsiye niteliğinde kriterler olarak hazırlanan ve bağımsız değişken olarak tanımlanan veriler sırayla T1, T2,..., T26 şeklinde isimlendirilmiş, keza elde edilen şirket yaşı, toplam çalışan sayısı, toplam ciro, yapılan toplam inşaat sayısı verileri belirli aralıklara göre gruplandırılmış ve SPSS programına girilmiştir. Bağımlı değişken olarak tanımlanan “Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?” sorusu D1 olarak isimlendirilmiştir. Tüm sorular için temin edilen anket cevapları programa girilerek basit doğrusal regresyon analizi her bir bağımsız değişken için, bağımlı değişken sabit kalmak üzere bulunmuştur.

Çizelge 7. 1 Şirket yaş aralığı tablosu

Şirket Yaşı	
Yaş Aralığı	Grup No
0 - 3	1
4 - 7	2
8 - 11	3
12 - 15	4
16 - -	5

Çizelge 7. 2 Toplam çalışan aralığı tablosu

Toplam Çalışan Sayısı	
Çalışan Sayısı aralığı	Grup No
0 - 3	1
4 - 7	2
8 - 11	3
12 - 15	4
16 - -	5

Çizelge 7. 3 Toplam inşaat sayısı aralığı tablosu

Yapılan Toplam İnşaat Sayısı	
İnş. Sayısı Aralığı	Grup No
0 - 3	1
4 - 7	2
8 - 11	3
12 - 15	4
16 - -	5

Çizelge 7. 4 Toplam ciro aralığı tablosu

Toplam Ciro (TL)	
Ciro Aralığı	Grup No
0 - 3.000.000	1
3.000.001 - 6.000.000	2
6.000.001 - 9.000.000	3
9.000.001 - 12.000.000	4
12.000.001 - -	5

Çizelge 7. 5 Tavsiye Kriterlerinin kısaltma gösterimleri ve açıklamaları

Kısaltma No	Tavsiye Kriterlerin Açıklamaları
T1	Muhasebe departmanı
T2	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller
T3	<u>Formalleşme[1]</u>
T4	Çalışanlara eğitim
T5	Ar-Ge çalışmaları
T6	Dosyalama, arşivleme ve raporlama
T7	Görevler, iş çizelgesi, planlı iş
T8	Daha kalifiye çalışanlar
T9	Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar
T10	Patronların eğitim ve bilgi düzeyleri, çalışanların becerileri
T11	Organizasyon şeması
T12	İş dağılımları ve iş tanımları
T13	İşletmenin gücü, sınırları ve öncelikleri
T14	Daimi personel
T15	İş güvenliği.
T16	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım
T17	Sosyal medya
T18	Mali bilanço
T19	Yasal mevzuatlar
T20	Ödül ve performans sistemi
T21	İç denetimler
T22	Satış elemanı, satış faaliyetleri, Web tabanlı satış kanalları
T23	Bilgi, kurumsal hafıza, strateji planı
T24	Gerekli alet, takım ve teçhizatlar.
T25	Araçlar ve ofis
T26	Yazılım ve donanım kapasitesi
D1	Şirketinizin Kurumsallaşma düzeyi nedir?

*VERILER.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File

Edit

View

Data

Transform

Analyze

Graphs

Utilities

Extensions

Window

Help

Print

Save

Save As

Close

Close All

Quit

Find

Find Next

Find Previous

Find All

Find in Selection

Find in Comments

Find in Formulae

Find in Variables

Find in Values

Find in Views

Find in Worksheets

Find in Worksheets and Views

Find in Worksheets and Views and Comments

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Worksheets and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views and Views

Find in Worksheets and Views and Comments and Formulae and Variables and Values and Views and Worksheets and Views and Worksheets

Şekil 7. 1 Spps programında verilerin girilmiş görüntüsü

*VERİLER.sav [DataSet1] - IBM SPSS Stati

	Name	Type	Width	Decimals	Label	Values	Missing	Columns	Align	Measure	Role
1	firma_yasi	Numeric	8	0		{1, 0-3 yaş ...	None	4	Right	Ordinal	Input
2	toplam_cali...	Numeric	8	0		{1, 1-3 arası...	None	5	Right	Ordinal	Input
3	toplam_ciro	Numeric	8	0		{1, 0-3.000...	None	4	Right	Ordinal	Input
4	toplam_insaat	Numeric	8	0		{1, 1-3 arası...	None	4	Right	Ordinal	Input
5	T1	Numeric	8	0	Muhasebe dep...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
6	T2	Numeric	8	0	Mimar ve mühe...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
7	T3	Numeric	8	0	Formalleşme[1]...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
8	T4	Numeric	8	0	Çalışanlara eğit...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
9	T5	Numeric	8	0	Ar-Ge çalışmal...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
10	T6	Numeric	8	0	Dosyalama, arş...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
11	T7	Numeric	8	0	Görevler belirtil...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
12	T8	Numeric	8	0	Daha kalifiye ç...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
13	T9	Numeric	8	0	Kısa planlar yer...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
14	T10	Numeric	8	0	Patronlar eğitim...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
15	T11	Numeric	8	0	Organizasyon ş...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
16	T12	Numeric	8	0	İş dağılımları ve...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
17	T13	Numeric	8	0	İşletmenin gücü...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
18	T14	Numeric	8	0	Şirket sahada y...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
19	T15	Numeric	8	0	İş güvenliği uyg...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
20	T16	Numeric	8	0	Halkla ilişkiler, ...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
21	T17	Numeric	8	0	Sosyal medya f...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
22	T18	Numeric	8	0	Mali bilanço sür...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
23	T19	Numeric	8	0	Bulunulan sekt...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
24	T20	Numeric	8	0	Ödül ve perform...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
25	T21	Numeric	8	0	İşletme rutin ol...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
26	T22	Numeric	8	0	Satış elemanı i...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
27	T23	Numeric	8	0	Bilgi kaydedilim...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
28	T24	Numeric	8	0	Şantiye sahası...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
29	T25	Numeric	8	0	Şirketin görüne...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
30	T26	Numeric	8	0	Yazılım ve dona...	{1, gereksiz...	None	3	Right	Scale	Input
31	D1	Numeric	8	0	Şirketinizin kur...	{1, çok zayıf...	None	3	Right	Scale	Input
32											
33											
34											
35											
36											
37											
38											
39											

Data View Variable View

Şekil 7. 2 Spss programından bir görüntü

8. ÇALIŞMANIN BULGULARI

Yapılmış olan çalışmada her bir değişken için sırasıyla hipotezler kuruldu; örneğin 1.değişken için;

H0: Muhasebe departmanının kurulmasının kurumsallaşmaya etkisi yoktur.

H1: Muhasebe departmanının kurulmasının kurumsallaşmaya etkisi vardır.

şeklinde 26 değişken için hipotezler kuruldu. Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre sig. (1-tailed) verilerine göre yorumlandı. Buna göre sig.(1-tailed), yani p değeri <0,05 olanlarda H0 hipotezi ret edildi, H1 hipotezi kabul edildi. Diğer durumda H0 hipotezi kabul edildi. Yapılan analizlerin tüm değerleri çizelgede toplanıp yorumlanınca T10,T13,T19, T20, T22, T26 değişkenlerinde H0 hipotezinin ret, H1 hipotezinin kabul olduğu, diğer değişkenlerde ise H0 hipotezinin kabul olduğu görüldü.

Çizelge 8. 1 Regresyon analizleri sonuçlar tablosu

Tavsiye No	Anket Ortalaması	Korelasyon Katsayısı (R)	Belirleme Katsayısı (R ²)	Sig. (1-tailed)	H0 Hipotezi	
					Ret	Kabul
1	4,74	0,084	0,007	0,326	•	✓
2	4,16	0,042	0,002	0,411	•	✓
3	4,42	0,036	0,001	0,425	•	✓
4	4,19	0,094	0,009	0,307	•	✓
5	3,97	0,031	0,001	0,434	•	✓
6	4,68	-0,033	0,001	0,43	•	✓
7	4,52	0,002	0	0,497	•	✓
8	4,71	0,148	0,022	0,214	•	✓
9	4,32	0,079	0,006	0,336	•	✓
10	4,45	0,31	0,096	0,045	✓	•
11	4,23	0,293	0,086	0,055	•	✓
12	4	0,042	0,002	0,411	•	✓
13	4,61	0,335	0,112	0,033	✓	•
14	4,39	0,108	0,012	0,281	•	✓
15	4,48	0,051	0,003	0,392	•	✓
16	3,71	0,168	0,028	0,184	•	✓
17	3,77	-0,016	0	0,465	•	✓
18	4,84	-0,022	0	0,453	•	✓
19	4,58	0,383	0,146	0,017	✓	•
20	3,26	0,357	0,128	0,024	✓	•
21	4,1	0,274	0,075	0,068	•	✓
22	4	0,335	0,112	0,033	✓	•
23	4,42	0,291	0,085	0,056	•	✓

24	4,39	-0,055	0,003	0,385	.	✓
25	4	0	0	0,5	.	✓
26	4,16	0,306	0,093	0,047	✓	.

Yukarıda çizelgede tüm tavsiyeler için regresyon analizi sonuçları sıralanmıştır. Örnek olarak 19. sıradaki tavsiye kriteri için değerlendirme şu şekildedir;

H0 Hipotezi: Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunulmasının kurumsallaşmaya etkisi yoktur.

H1 Hipotezi: Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunulmasının kurumsallaşmaya etkisi vardır.

Kriter için p değeri 0,017 çıkmıştır. $0,017 < 0,05$ olduğu için H0 hipotezi ret edilmiştir. H1 Hipotezi kabul edilmiştir.

Tüm kriterler için değerlendirme yukarıdaki şekilde gibidir. Buna göre H0 Hipotezi ret veya kabul olanlar Çizelge 8.1 de gösterilmiştir.

Krtitere ait veriler detaylıca aşağıdaki gibi yorumlanır.

T19: “Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,383 dür yani bu tavsiye kriteri kurumsallaşmayla ortaya yakın zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,146 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini, yaklaşık olarak %15 civarında bu kriter açıklar.

19. kriter için T19 kısaltması verilen tavsiye için regresyon analizinin çıktıları aşağıdaki gibidir.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.	4,58	,672	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.	,383
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.
	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.	,017
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,383 ^a	,146	,117	,873

a. Predictors: (Constant), Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Beta		
1	(Constant)			
	1,514		1,380	,178

Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.	,529	,237	,383	2,229	,034
--	------	------	------	-------	------

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

Çizelge 8.1 e göre H0 hipotezi ret olan değişkenler, ilişkisi yüksek olandan düşük olana doğru yazılırsa sırasıyla aşağıdaki gibidir.

T20: “Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,357 dir yani bu tavsiye kriterinin kurumsallaşmayla ortaya yakın zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,128 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini yaklaşık olarak %13 civarında bu kriter açıklar.

T13: “İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,335 dir yani bu tavsiye kriterinin kurumsallaşmayla zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,112 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini %11,2 civarında bu kriter açıklar.

T22: “Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,335 dir; yani bu tavsiye kriterinin kurumsallaşmayla zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,112 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini %11,2 civarında bu kriter açıklar.

T10: “Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli, yeni iş ortakları belirlerken bu kriteri göz önüne almalı²” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,31 dir; yani bu tavsiye kriterinin kurumsallaşmayla zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,096 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini yaklaşık olarak %10 civarında bu kriter açıklar.

T26: “Yazılım ve donanım kapasitesi arttırılmalı” tavsiyesinin kurumsallaşmaya etkisi vardır, sonucu çıkar. Ayrıca korelasyon katsayısı 0,306 dir; yani bu tavsiye kriterinin kurumsallaşmayla zayıf ilişkisi vardır. Belirleme katsayısı 0,093 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmaya etkisini yaklaşık olarak %10 civarında bu kriter açıklar.

Ayrıca tavsiye kriterleri arasında H0 hipotezleri kabul çıkan fakat korelasyon katsayısına göre zayıf ilişki çıkan değişkenler şöyledir:

T11: “Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa gözden geçirilmeli, işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli” kriterinin korelasyon katsayısı 0,293 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmayla zayıf ilişki vardır ve belirleme katsayısı 0,086 tir. Yani %8,6 oranında bu kriter kurumsallaşmayla ilişkilidir.

T23: “Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı” kriterinin korelasyon katsayısı 0,291 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmayla zayıf ilişki vardır ve belirleme katsayısı 0,085 tir. Yani %8,5 oranında bu kriter kurumsallaşmayla ilişkilidir.

T21: “İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı” kriterinin korelasyon katsayısı 0,274 çıkmıştır. Yani kurumsallaşmayla zayıf ilişki vardır ve belirleme katsayısı 0,075 tir. Yani %7,5 oranında bu kriter kurumsallaşmayla ilişkilidir.

Yukarıdaki kriterlere bakınca hepsinin kurumsallaşmış, belli bir geçmişe ve bütçeye sahip firmalarda olması gereken özellikler olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada değerlendirilecek bir diğer husus da ankete cevap veren firma yetkililerinin bir şirketin kurumsallaşırken hangi tavsiyeleri yerine getirmesi gerektiğine verdikleri puanlardır. Çalışmada soru şeklinde sunulan tavsiyelere verilen puanların ortalamasında, en yüksek olanı 4,84 puan ortalamayla T18 kriteri almıştır. Bu kriterleri, aldıkları ortalama puanlara göre yüksekten düşüğe göre sıralanabilir:

- 4,84 T18: Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.
- 4,74 T1: Muhasebe departmanı kurulmalı.
- 4,71 T8: Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.
- 4,68 T6: Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.
- 4,61 T13: İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.
- 4,58 T19: Bulunulan sektörle alakalı yasal mevzuatlara hâkim olunmalı.
- 4,52 T7: Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.
- 4,48 T15: İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.
- 4,45 T10: Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli, yeni iş ortakları belirlerken bu kriteri göz önüne almalı.
- 4,42 T3: Formalleşme yapılmalı.
- 4,42:23: Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.
- 4,39 T14: Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
- 4,39 T24: Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.
- 4,32 T9: Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.
- 4,23 T11: Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa gözden geçirilmeli, işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.
- 4,19 T4: Çalışanlara eğitim verilmeli.
- 4,16 T2: Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.
- 4,16 T26: Yazılım ve donanım kapasitesi arttırılmalı.
- 4,1 T21: İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.
- 4 T12: İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.
- 4 T22: Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.
- 4 T 25: Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.
- 3,97 T5: Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.
- 3,77 T17: Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.

3,71 T16: Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.

3,26 T20: Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.

Bu sıralama mikro ve küçük ölçekli inşaat firmaları için atacağı adımların da sırası olarak kabul edilebilir. Burada firmalar kendi güçlü ve zayıf yönlerine göre, öncelik ve ihtiyaçlarına göre bir değerlendirme yapıp gereken planlamayı yapabilirler. Kurgulanan hipotezlerden çıkan sonuçlara dikkat edilirse, H0 ret çıkan kriterler tamamının kurumsallaşmış şirketlerde olan özellikler olduğu anlaşılmaktadır. Ankete dönüş yapan firma yetkililerinin verdiği cevapların ortalaması kurumsallaşmaya giden yolu göstermektedir. Diğer bir ifadeyle, kurumsallaşmış şirketlerde olması gereken niteliklere sahip olunabilmesi için, öncelikle atılması gereken adımlar hakkında bilgi vermektedir.

Ayrıca yapılan anket çalışmasında firma yetkililerine yöneltilen “Bir şirketin kurumsallaşmaya başlarken atacağı adımlarla alakalı varsa farklı görüşleriniz nelerdir?” sorusuna farklı yorum ve görüşlerde yapılmıştır. Bu görüşler çalışmada belirlenen 26 adet kritere ilave olarak değerlendirilebilir. Bu tavsiyeler aşağıdaki gibidir;

- 1 - İnşaat sektöründen anlayan tecrübeli yeminli mali müşavirle çalışılması özellikle KDV iadeleri konusunda çok önemlidir.
- 2 - Ayrıca sözleşme hazırlarken mücbir sebepler konusunda bir avukatla çalışmak çok önemli katkı sağlar.
- 3 - Bir şirketin kurumsallaşmaya başlaması için üst yönetimin bunun faydalı bir şey olduğuna inanması gerekir.
- 4 - Satış sonrası faaliyetlere ağırlık verilmeli müşteri memnuniyeti ve devamlılığı sağlanmalı.
- 5 - Firma verdiği sözü tutmalı güvenilir olmalı. Firmanın ana çekirdek kadrosu şirketin bir parçası olduğunu hissetmeli ve çalışanlar emeğinin karşılığını almalı.
- 6 - Çalışkan güvenilir personeller edinilmeli ve hiç bırakılmamalı.
- 7 - Şirketin imajını zedeleyecek hiçbir şeye müsaade edilmemeli.

- 8 - Yaptığınız planlar ülke şartlarına uygun olmalı.
- 9 - Kurumsal şirketlerde kimin ne yaptığı açıktır. Buna istinaden çalışanların sosyal haklarını daha çok gözetilmelidir.
- 10 - Şirketin vizyonunu yansıtan kurumsal kimlik çalışmaları yapılmalı.
- 11 - Satınalma departmanının çok iyi olması gerekir. Bu durumun özellikle ekonomik ve tedarik krizlerinin olduğu dönemde katkısı çoktur.
- 12 - Depolama faaliyetleri geliştirilmeli ve muhakkak depo sorumlusu olmalıdır.

Bu çalışmada derlenen finansal veriler kurumsallaşmaya adım atacak firmalar için yol gösterici niteliktedir. Personel başına maliyet hesaplamalarında, işverenin işe alacağı personel için fayda–zarar analizi yapabilir ve buna göre karar verebilir. Ayrıca ilgili firma sektördeki yerini görebilir, değerlendirmeler yapabilir, ona göre eksik veya fazla yönlerini tespit edebilir; örneğin kendi çalıştırdığı personel sayısı ile sektör ortalamalarını kıyas edip kendi firmasının konumu hakkında daha net bilgi sahibi olup ona göre adımlar atabilir. Ayrıca personel başına ciro değerlerine göre alacağı personelden beklentileri hakkında fikir sahibi olabilir. Sektördeki firmaların ortalama ciro değerlerine bakarak kendi firmasının yerini daha net tespit edebilir. Tüm bu veriler ayrıca firmaların yapacağı kısa, orta ve uzun vadeli strateji planlarının temelini oluşturabilir.

Ayrıca tüm bu adımlar atılırken mikro ve küçük girişim firmalarının grup ortalamaları için net bugünkü değer hesapları yapılmıştır; bu çalışmalar ile firmaların geleceğe ilişkin yaklaşımlarında ne kadar bütçe ayrımları gerektiği, risklerin boyutları ve geri dönüşlerinin ne zaman olacağı hakkında daha analitik bilgi sahibi olabileceklerdir.

9. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan çalışmada küçük işletmelerin ülke ekonomilerindeki yeri ve önemi açıklanmıştır. Sadece Türkiye’de değil dünyanın birçok yerinde mikro ve küçük işletmeler tüm işletmelerin çok büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Fakat büyümeleri, gelişmeleri sınırlı kalıp ömürleri kısa olmaktadır. Bu durumda ülke ve birey ekonomisine olabilecek faydayı önlemektedir.

Yapılan bu çalışmada özellikle mikro ve küçük ölçekli firmaların önemi ve toplumdaki yeri vurgulanmak istenmiştir. Küçük işletmelerin kurumsallaşmasıyla alakalı bir açık olduğu tespit edilmiştir. Böyle bir çalışmayla inşaat sektöründeki firmalar için kurumsallaşma adına yol gösterilmek istenmiştir. Küçük işletmeler esnek yapıları sayesinde değişimlere kolay adapte olurlar, fakat geleneksel yönetim anlayışı, bireysel çıkarlar ve sorumlulukların belirsizlikleri gibi durumlar büyümelerini engellemektedir.

Buna karşın kurumsallaşmayla bu sorunların aşılabileceği sonucuna varılmaktadır. Ulusal ve uluslararası rekabette bulunmaları için kurumsallaşma bir gerekliliktir. Esnek örgüt yapısını kaybetmeden güçlü ve avantajlı yönlerini kullanmaya devam ederek bu yapılabilir. Hatta uluslararası piyasaya girerken ulusal firmaların güçlerini birleştirmeleri, en azından bir konsorsiyum (şirketler birliği) haline gelmeleri, uluslararası ihaleleri kazanmalarında büyük bir avantaj sağlayacaktır.

İlk olarak iş sahiplerinin kurumsallaşmaya olumlu bakmaları ve bunun bir gereklilik olduğunu bilerek hareket etmeleri gerekmektedir. Denetim ve girişimcilik ruhu kaybedilmeden gerekli adımlar atılmalı, işletmeye yeni profesyoneller kazandırılmalıdır. Alınan tüm kararların kişisel değil ortak ve mantık çerçevesinde olmasına dikkat edilmelidir.

Burada en önemli kriter insan kaynağıdır, önce uygun insan kaynağına sahip olmak gerekmektedir. Yapılan çalışma kapsamında küçük işletmeler için her ne kadar kurumsallaşmanın olumsuz yönleri de olsa, olumlu yönleri ve avantajları göz önüne alındığında, büyüme için kurumsallaşmanın gerekli olduğu açıktır. Fakat

sürdürülebilir olması için tek başına yeterli olmayabilir. Burada işletme kurumsallaşma için atacağı adımları kendi işletme profiline göre belirlemeli ve ona göre hareket etmelidir.

Profesyonellere yetki vermek önemli bir gelişmedir. Kurumsallaşmanın getirdiği baskıları kontrol etmeli ve bunları olumlu yönde kullanmalıdır. Kurumsallaşmaya yönelik inancın tam olması gerekmektedir. Avantajları ve olumlu yönleri dikkate alındığında kurumsallaşma önerileri dikkate alınarak adım atıldığında kurumsallaşma küçük işletmelerin büyümesinde etkin rol oynayacaktır. Anket çalışmasına katılan firmaların uzman görüşlerine dayanan bu çalışma aynı zamanda küçük işletme sahiplerine ve yeni işletme kuracak olanlara kurumsallaşma adına yol gösterici olabilir.

Yapılan bu çalışma da inşaat sektöründe bulunan kurumsallaşmış ve kurumsallaşmamış firma yetkililerinin görüşlerine yer verilmiştir. Yapılacak farklı çalışmalarda kurumsallaşma sürecini tamamlamış firma yetkilileriyle de bu tarz çalışmalar yapıp onların görüş ve önerilerine yer verilebilir. Kurumsallaşma sürecinde atılması gereken adımlarla alakalı hangi adımların atılması gerektiği, tecrübeli firmaların görüşlerine göre “neyi, ne zaman, nasıl yapmak gerekir” bu konularda daha detaylı çalışmalar yapılabilir.

Tabii kurumsallaşma konusu üzerindeki araştırmalar devam edecektir; ayrıca küçük işletmelerin büyümesinde tek başına kurumsallaşma yeterli midir? Veya küçük işletmelerin büyümesi için atacağı ilk adım kurumsallaşma mıdır? Ayrıca yapılan bu çalışma 26 tavsiye niteliğinde kriterle ve 31 yetkilinin görüşüyle oluşturulmuştur. Aynı konu başka çalışmalarda daha fazla kişinin görüşü alınarak veya 26 kritere ilave olarak yapılan 12 tavsiye de eklenerek başka bir çalışma yapılabilir. Bu sorular da yeni araştırmacılar için araştırma konusu olabilecektir.

KAYNAKLAR

- Alakaya, D. 2019. Kantil Regresyon ve Doğrusal Regresyon Yöntemlerinin Performansını Etkileyen Aktörlerin İncelenmesi. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Alpar, R. 2011. Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler. 3. Baskı, Detay Yayıncılık. Ankara.
- Alpar, R. 2012. Spor Sağlık ve Eğitim bilimlerinden Örneklerle Uygulamalı İstatistik ve Geçerlilik-Güvenilirlik. Detay Yayınları 2.Baskı, Eylül 2012, S.333-362.
- Aşan, C. 2010. Aile Şirketlerinin Performansında Kurumsallaşmanın ve Kültürün Etkisi. Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Ayaydın, A. 1992. Regresyon - Korelasyon Analizi ve Yönetim Muhasebesi. Marmara Üniversitesi İkt. ve İd. Bil. Fakültesi, Marmara İletişim Dergisi, Sayı: 1, Aralık 1992.
- Ayvaz, B., Borat, O. 2022. Sistem Analizi ve Tasarımı. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- BKK, 2005. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik. Bakanlar Kurulu Kararı Tarih: 19/10/2005; Karar Sayısı: 2005/9617.
- BKK, 2012. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik. Bakanlar Kurulu Kararı Tarih: 10/9/2012; Karar Sayısı: 2012/3834
- BKK, 2012. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik. Bakanlar Kurulu Kararı Tarih: 30/4/2018; Karar Sayısı: 2018/11828
- Cevher, E. 2014. Kurumsallaşma Küçük İşletmeler İçin Bir Çözüm müdür Yoksa Yok Olma Nedeni midir?. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt:7 Sayı:32 Volume: 7 Issue: 32.
- Choi, J., Peters M., Mueller R.O. 2010. Correlation analysis of ordinal data: from Pearson's to Bayesian polycoric correlation. Asia Pacific Educ. Rev., 2010, 11:459-466, S:460.
- Çakıcı, A., Özer, B. 2007. Mersin'de Faaliyet Gösteren Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmelerin Kurumsallaşma Göstergeleri Açısından İncelenmesi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt 10 Sayı, Aralık.

- Dinçer, Ö. 2003. Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası. 6. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Düğimer. 2006. Dicle Üniversitesi Girişimcilik Merkezi. Kobi Yönetimi Eğitimi, s. 12-14.
- Engin, O.2003. Aile şirketlerinde Yönetim ve Kurumsallaşma. Ekim
- Günel, A. 2003. Doğuş Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi. Doğuş Üniversitesi Dergisi. 4 (2) 2003, 133-140.
- Karpuzoğlu, E. 2004, Büyüyen ve Gelişen Aile Şirketlerinde Kurumsallaşma. Hayat Yayınları, 4. Baskı, İstanbul.
- Küçük, O. 2005. Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Morrison, Alison and Teixeira, Rivanda 2004. Small Business Performance: A Tourism Sector Focus. Journal of Small Business and Enterprise Development. Volume 11 · Number 2.
- Öztuna, D., Elhan, A., H., Kurşun, N. 2008. Sağlık Araştırmalarında Kullanılan İlişki Katsayıları. Türkiye Klinikleri J Med Sci 2008, 28:160-165.
- Ruekert, R. W., Walker, O. C. Jr. Ve Roering, K. J. 1985. The Organization of Marketing Activities: A Contingency Theory of Structure and Performance. Journal of Marketing Vol. 49, No. 1, pp. 13-25.
- Sheskin, D. 2011. Handbook of Parametric and Nonparametric Statistical Procedures Test. Chapman and Hall/CRC, Fifth Edition, 2011, S.800.
- Terence, T. and Khaled S. 2003. Business Strategies for Small Firms in The new Economy. Journal of Small Business and Development Volume 10, Number 3, 2003.
- Toklu, M. C. 2010. Kobi'lerde Kurumsallaşmada Uzman Sistem Yaklaşımı ve Uygulaması. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Türk, U. 2015. İşletmelerin Büyümeleri ile Kurumsallaşma Gereksinimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Sakarya İli Örneği. Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 2015, Yıl:3, Cilt:3, Sayı:2.
- Ulukan, C. 2005. Girişimcilerin ve Profesyonel Yöneticilerin Kurumsallaşma Perspektifi. Sosyal Bilimler Dergisi 2005/2.
- Yıldız, E. 2010. Kurumsallaşma Çabalarının Örgütsel Performansa Etkisi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Zengin, Y., Akkoyun, B. 2015. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Kurumsallaşma Boyutlarının Örgüt Performansına Etkisi ve Bir Araştırma. Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Kongresi-III.

EKLER

EK A. Türkiye'de Sektörlerdeki Toplam Girişimler/Firmalar

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kucuk-ve-Orta-Buyuklukteki-Girisim-Istatistikleri-2020-41129>

TÜİK, (2021). Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2020. Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri (KOBİ) Haber Bülteni KOSGEB ve TOBB işbirliği ile hazırlanmıştır. Haber Bülteni. Yayın Tarihi :28 Ekim 2021. SAYI: 41129

Çizelge A. 1. Türkiye'de sektörlerdeki toplam girişimler

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	2 467 529	2 495 772	2 524 232	2 559 813	2 586 592	2 602 475
Küçük	131 987	145 795	168 002	188 432	215 953	234 879
Orta	25 939	30 472	36 622	42 169	37 153	41 781
Büyük	5 630	6 748	8 422	9 646	8 027	9 045
Toplam	2 631 085	2 678 787	2 737 278	2 800 060	2 847 725	2 888 180
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	2 628 851	2 654 664	2 737 053	2 904 649	2 979 417	3 035 095
Küçük	256 155	266 489	294 126	213 426	207 634	223 626
Orta	46 034	49 042	55 973	35 224	34 182	37 274
Büyük	10 193	11 186	13 260	7 072	7 188	8 071
Toplam	2 941 233	2 981 381	3 100 412	3 160 371	3 228 421	3 304 066

Çizelge A. 2. İnşaat sektöründeki girişim grupları

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	114 881	116 535	121 374	136 737	145 041	153 837
Küçük	16 439	19 313	23 669	27 645	31 754	35 059
Orta	2 990	3 515	4 458	5 470	5 212	5 835
Büyük	531	613	799	918	807	886
Toplam	134 841	139 976	150 300	170 770	182 814	195 617
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	149 878	160 543	170 187	191 470	191 942	211 205
Küçük	39 173	41 782	46 286	35 740	28 230	29 348
Orta	6 492	7 109	8 006	5 455	3 989	4 003
Büyük	1 006	1 149	1 406	723	569	570
Toplam	196 549	210 583	225 885	233 388	224 730	245 126

EK B. Türkiye'de Sektörlerdeki Toplam Çalışan Sayıları

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kucuk-ve-Orta-Buyuklukteki-Girisim-Istatistikleri-2020-41129>

TÜİK, (2021). Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2020. Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri (KOBİ) Haber Bülteni KOSGEB ve TOBB işbirliği ile hazırlanmıştır. Haber Bülteni. Yayın Tarihi :28 Ekim 2021. SAYI: 41129

Çizelge B. 1. Türkiye'de sektörlerdeki toplam çalışan sayıları

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	4 039 601	4 192 799	4 381 327	4 602 135	4 728 974	4 802 228
Küçük	1 996 510	2 169 911	2 444 865	2 704 001	3 048 656	3 203 577
Orta	1 614 282	1 803 608	2 061 089	2 305 205	2 469 536	2 650 345
Büyük	2 456 195	2 762 882	3 191 153	3 530 102	3 642 099	3 959 145
Toplam	10 106 588	10 929 200	12 078 434	13 141 443	13 889 265	14 615 295
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	4 867 920	4 879 274	4 977 115	5 576 127	5 620 395	5 707 843
Küçük	3 339 149	3 300 836	3 358 705	3 421 721	3 110 953	3 177 457
Orta	2 765 369	2 778 774	2 875 784	2 841 215	2 597 928	2 603 323
Büyük	4 250 149	4 442 758	4 802 031	4 317 315	4 327 295	4 464 172
Toplam	15 222 587	15 401 642	16 013 635	16 156 378	15 656 571	15 952 795

Çizelge B. 2. İnşaat sektöründeki çalışan sayıları

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	272 852	286 312	310 259	354 220	376 632	398 958
Küçük	267 741	321 266	394 761	456 368	518 474	559 721
Orta	194 672	237 830	297 477	357 839	385 303	413 590
Büyük	127 145	155 539	194 988	219 446	231 751	234 395
Toplam	862 410	1 000 947	1 197 485	1 387 873	1 512 160	1 606 664
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	401 573	416 352	429 126	492 726	450 459	490 704
Küçük	608 718	611 523	634 877	617 154	442 473	456 149
Orta	441 363	457 118	468 158	446 174	301 865	292 885
Büyük	244 742	290 282	326 219	276 275	202 563	193 507
Toplam	1 696 396	1 775 275	1 858 380	1 832 329	1 397 360	1 433 245

EK C. Türkiye'de Sektörlerdeki Toplam Personel Maliyeti

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kucuk-ve-Orta-Buyuklukteki-Girisim-Istatistikleri-2020-41129>

TÜİK, (2021). Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2020. Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri (KOBİ) Haber Bülteni KOSGEB ve TOBB işbirliği ile hazırlanmıştır. Haber Bülteni. Yayın Tarihi :28 Ekim 2021. SAYI: 41129

Çizelge C. 1. Türkiye'de sektörlerdeki toplam personel maliyeti

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	17 066 119 747	19 755 557 588	23 310 832 790	28 514 949 903	32 699 123 011	36 880 935 993
Küçük	22 879 473 250	26 514 690 752	32 058 679 008	39 503 700 255	50 846 240 123	58 471 350 522
Orta	25 016 609 569	29 721 581 741	36 028 862 318	44 718 674 453	54 957 016 362	64 837 065 313
Büyük	66 215 835 848	77 728 859 193	95 140 818 255	113 051 158 871	128 479 066 016	152 211 484 235
Toplam	131 178 038 414	153 720 689 274	186 539 192 371	225 788 483 482	266 981 445 512	312 400 836 063
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	41 822 502 131	53 267 182 699	56 590 052 905	79 813 946 846	96 032 772 045	93 307 030 046
Küçük	66 983 221 409	82 068 722 606	89 012 196 064	111 684 721 181	125 685 467 232	123 633 942 957
Orta	74 240 930 558	89 891 826 279	100 457 422 279	121 599 418 820	138 968 194 460	141 831 372 419
Büyük	181 232 021 597	218 468 554 352	256 061 998 887	271 455 080 572	336 107 357 991	370 407 999 741
Toplam	364 278 675 695	443 696 285 936	502 121 670 135	584 553 167 419	696 793 791 728	729 180 345 163

Çizelge C. 2. Türkiye'de inşaat sektöründeki toplam personel maliyeti

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	1 770 080 999	2 065 149 319	2 442 886 224	3 059 449 864	3 477 954 826	3 933 704 981
Küçük	2 576 191 739	3 275 957 358	4 333 728 321	5 549 690 419	7 000 012 613	8 170 629 504
Orta	2 199 448 364	2 803 631 106	3 832 173 678	5 145 498 470	6 235 782 170	7 348 132 204
Büyük	2 767 791 572	3 454 820 837	4 529 399 578	5 736 945 055	7 020 725 534	8 104 115 996
Toplam	9 313 512 674	11 599 558 620	15 138 187 801	19 491 583 808	23 734 475 143	27 556 582 685
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	4 474 639 017	5 807 118 214	6 256 419 056	8 593 290 573	9 322 456 247	9 683 734 259
Küçük	9 725 900 643	12 181 040 779	13 517 745 833	15 722 585 810	14 324 884 692	15 151 424 558
Orta	8 460 862 850	10 708 535 528	12 152 950 150	13 987 585 724	12 423 817 558	12 703 414 681
Büyük	9 407 329 985	12 560 597 085	15 489 650 980	15 836 103 587	14 707 671 334	14 728 849 065
Toplam	32 068 732 495	41 257 291 606	47 416 766 019	54 139 565 694	50 778 829 831	52 267 422 563

D. Türkiye'de Sektörlerdeki Toplam Ciro

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kucuk-ve-Orta-Buyuklukteki-Girisim-Istatistikleri-2020-41129>

TÜİK, (2021). Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2020. Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri (KOBİ) Haber Bülteni KOSGEB ve TOBB işbirliği ile hazırlanmıştır. Haber Bülteni. Yayın Tarihi :28 Ekim 2021. SAYI: 41129

Çizelge D. 1. Türkiye'de sektörlerdeki toplam ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	271 388 385 116	296 038 994 891	338 329 239 251	366 566 335 305	387 866 052 161	414 403 558 154
Küçük	310 602 462 843	355 139 101 810	433 477 401 408	493 472 882 241	686 032 106 207	764 437 916 077
Orta	326 705 187 493	401 068 100 527	513 696 985 966	590 346 809 094	686 654 187 900	805 141 499 912
Büyük	869 730 919 791	1 060 413 346 655	1 411 456 052 333	1 635 323 544 820	1 746 742 262 879	2 066 304 694 950
Toplam	1 778 426 955 243	2 112 659 543 883	2 696 959 678 958	3 085 709 571 460	3 507 294 609 147	4 050 287 669 093
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	444 198 157 213	476 414 702 601	520 253 609 620	953 334 310 914	1 063 492 546 716	1 157 206 719 999
Küçük	832 329 792 155	879 747 887 627	1 041 888 868 019	1 558 731 439 412	1 733 129 451 114	1 948 078 151 947
Orta	906 553 592 081	1 007 602 664 503	1 242 195 849 782	1 542 544 578 098	1 710 134 944 016	2 129 370 971 855
Büyük	2 370 288 853 219	2 629 687 682 081	3 494 568 737 298	3 769 499 126 145	4 433 836 622 629	5 340 145 957 223
Toplam	4 553 370 394 668	4 993 452 936 812	6 298 907 064 719	7 824 109 454 569	8 940 593 564 475	10 574 801 801 024

Çizelge D. 2. İnşaat sektöründeki ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	19 009 749 624	20 153 217 679	23 611 724 294	26 845 880 531	31 454 156 282	33 422 713 847
Küçük	26 361 940 268	30 872 876 057	40 090 375 781	46 840 835 700	68 229 837 897	76 712 215 048
Orta	26 481 381 400	30 847 447 373	39 383 736 897	48 709 408 318	61 468 713 063	73 269 735 693
Büyük	43 203 109 434	50 304 667 024	63 567 943 765	74 699 968 750	91 680 773 703	104 786 330 938
Toplam	115 056 180 726	132 178 208 133	166 653 780 737	197 096 093 299	252 833 480 945	288 190 995 526
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	34 646 839 172	42 003 640 723	47 351 656 482	86 398 899 344	95 248 581 523	92 647 916 299
Küçük	89 128 057 319	102 242 637 557	123 388 830 492	164 368 348 997	156 649 990 092	167 880 491 757
Orta	83 345 821 871	99 904 075 145	124 392 653 362	145 669 383 547	128 557 664 335	136 935 453 402
Büyük	129 427 421 641	167 719 979 366	222 245 470 910	248 419 004 798	216 634 439 083	230 625 934 814
Toplam	336 548 140 003	411 870 332 791	517 378 611 246	644 855 636 686	597 090 675 033	628 089 796 272

EK E. Türkiye'de Firma başına Çalışan Sayıları

$bi5k=ai2k/ai1k; i=1,...,5$

Çizelge E. 1. Türkiye'de firma başına çalışan sayıları

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	2	2	2	2	2	2
Küçük	15	15	15	14	14	14
Orta	62	59	56	55	66	63
Büyük	436	409	379	366	454	438
Toplam	4	4	4	5	5	5
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	2	2	2	2	2	2
Küçük	13	12	11	16	15	14
Orta	60	57	51	81	76	70
Büyük	417	397	362	610	602	553
Toplam	5	5	5	5	5	5

Çizelge E. 2. İnşaat sektöründe firma başına çalışan sayıları

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	2	2	3	3	3	3
Küçük	16	17	17	17	16	16
Orta	65	68	67	65	74	71
Büyük	239	254	244	239	287	265
Toplam	6	7	8	8	8	8
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	3	3	3	3	2	2
Küçük	16	15	14	17	16	16
Orta	68	64	58	82	76	73
Büyük	243	253	232	382	356	339
Toplam	9	8	8	8	6	6

EK F. Türkiye'de Personel Başına Maliyet

$bi6k=ai3k/ai2k; i=1,...,5$

Çizelge F. 1. Türkiye'de personel başına maliyet

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	4 225	4 712	5 320	6 196	6 915	7 680
Küçük	11 460	12 219	13 113	14 609	16 678	18 252
Orta	15 497	16 479	17 480	19 399	22 254	24 464
Büyük	26 959	28 133	29 814	32 025	35 276	38 446
Toplam	12 979	14 065	15 444	17 181	19 222	21 375
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	8 591	10 917	11 370	14 314	17 086	16 347
Küçük	20 060	24 863	26 502	32 640	40 401	38 910
Orta	26 847	32 349	34 932	42 798	53 492	54 481
Büyük	42 641	49 174	53 324	62 876	77 671	82 974
Toplam	23 930	28 808	31 356	36 181	44 505	45 709

Çizelge F. 2. İnşaat sektöründe personel başına maliyet

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	6 487	7 213	7 874	8 637	9 234	9 860
Küçük	9 622	10 197	10 978	12 161	13 501	14 598
Orta	11 298	11 788	12 882	14 379	16 184	17 767
Büyük	21 769	22 212	23 229	26 143	30 294	34 575
Toplam	10 799	11 589	12 642	14 044	15 696	17 151
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	11 143	13 948	14 579	17 440	20 695	19 734
Küçük	15 978	19 919	21 292	25 476	32 375	33 216
Orta	19 170	23 426	25 959	31 350	41 157	43 373
Büyük	38 438	43 270	47 482	57 320	72 608	76 115
Toplam	18 904	23 240	25 515	29 547	36 339	36 468

EK G. Türkiye'de Firma Başına Personel Maliyeti

$$b_{i7k}=a_{i3k}/a_{i1k}; i=1,...,5$$

Çizelge G. 1. Türkiye'de firma başına personel maliyeti

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	6 916	7 916	9 235	11 139	12 642	14 171
Küçük	173 346	181 863	190 823	209 644	235 450	248 942
Orta	964 440	975 374	983 804	1 060 463	1 479 208	1 551 831
Büyük	11 761 250	11 518 800	11 296 701	11 720 004	16 005 863	16 828 246
Toplam	49 857	57 384	68 148	80 637	93 753	108 165
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	15 909	20 066	20 676	27 478	32 232	30 743
Küçük	261 495	307 963	302 633	523 295	605 322	552 860
Orta	1 612 741	1 832 956	1 794 748	3 452 175	4 065 537	3 805 102
Büyük	17 780 047	19 530 534	19 310 860	38 384 485	46 759 510	45 893 693
Toplam	123 852	148 822	161 953	184 963	215 831	220 692

Çizelge G. 2. İnşaat sektöründe firma başına personel maliyeti

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	15 408	17 721	20 127	22 375	23 979	25 571
Küçük	156 712	169 624	183 097	200 748	220 445	233 054
Orta	735 601	797 619	859 617	940 676	1 196 428	1 259 320
Büyük	5 212 414	5 635 923	5 668 836	6 249 395	8 699 784	9 146 858
Toplam	69 070	82 868	100 720	114 139	129 829	140 870
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	29 855	36 172	36 762	44 881	48 569	45 850
Küçük	248 281	291 538	292 048	439 916	507 435	516 268
Orta	1 303 275	1 506 335	1 517 980	2 564 177	3 114 519	3 173 474
Büyük	9 351 223	10 931 764	11 016 821	21 903 324	25 848 280	25 840 086
Toplam	163 159	195 919	209 916	231 972	225 955	213 227

EK H. Türkiye'de Personel Başına Ciro

$$bi8k=ai4k/ai2k; i=1,...,5$$

Çizelge H. 1. Türkiye'de personel başına ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	67 182	70 607	77 221	79 651	82 019	86 294
Küçük	155 573	163 665	177 301	182 497	225 028	238 620
Orta	202 384	222 370	249 236	256 093	278 050	303 787
Büyük	354 097	383 807	442 303	463 251	479 598	521 907
Toplam	175 967	193 304	223 287	234 808	252 518	277 127
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	91 250	97 640	104 529	170 967	189 220	202 740
Küçük	249 264	266 523	310 206	455 540	557 106	613 093
Orta	327 824	362 607	431 950	542 917	658 269	817 943
Büyük	557 695	591 904	727 727	873 112	1 024 621	1 196 223
Toplam	299 119	324 216	393 346	484 274	571 044	662 881

Çizelge H. 2. İnşaat sektöründe personel başına ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	69 671	70 389	76 103	75 789	83 514	83 775
Küçük	98 461	96 098	101 556	102 638	131 597	137 054
Orta	136 031	129 704	132 393	136 121	159 533	177 155
Büyük	339 794	323 422	326 010	340 403	395 600	447 050
Toplam	133 412	132 053	139 170	142 013	167 200	179 372
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	86 278	100 885	110 344	175 349	211 448	188 806
Küçük	146 419	167 193	194 351	266 333	354 033	368 039
Orta	188 837	218 552	265 707	326 486	425 878	467 540
Büyük	528 832	577 783	681 277	899 173	1 069 467	1 191 822
Toplam	198 390	232 004	278 403	351 932	427 299	438 229

EK I. Türkiye'de Firma Başına Ciro

$b_{i9k}=a_{i4k}/a_{i1k}; i=1,...,5$

Çizelge I. 1. Türkiye'de firma başına ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	109 984	118 616	134 033	143 200	149 953	159 234
Küçük	2 353 281	2 435 880	2 580 192	2 618 838	3 176 766	3 254 603
Orta	12 595 134	13 161 857	14 027 005	13 999 545	18 481 797	19 270 518
Büyük	154 481 513	157 144 835	167 591 552	169 533 853	217 608 355	228 447 175
Toplam	675 929	788 663	985 271	1 102 016	1 231 613	1 402 367
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	168 970	179 463	190 078	328 210	356 947	381 275
Küçük	3 249 321	3 301 254	3 542 322	7 303 381	8 347 041	8 711 322
Orta	19 693 131	20 545 709	22 192 769	43 792 431	50 030 277	57 127 514
Büyük	232 540 847	235 087 402	263 542 137	533 017 410	616 838 707	661 646 135
Toplam	1 548 116	1 674 879	2 031 635	2 475 693	2 769 339	3 200 542

Çizelge I. 2. İnşaat sektöründe firma başına ciro

Grup	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikro	165 473	172 937	194 537	196 332	216 864	217 261
Küçük	1 603 622	1 598 554	1 693 793	1 694 369	2 148 701	2 188 089
Orta	8 856 649	8 775 945	8 834 396	8 904 828	11 793 690	12 556 938
Büyük	81 361 788	82 063 078	79 559 379	81 372 515	113 606 907	118 268 997
Toplam	853 273	944 292	1 108 808	1 154 161	1 383 009	1 473 241
Grup	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro	231 167	261 635	278 233	451 240	496 236	438 663
Küçük	2 275 242	2 447 050	2 665 792	4 599 002	5 549 061	5 720 338
Orta	12 838 235	14 053 183	15 537 429	26 703 828	32 228 043	34 208 207
Büyük	128 655 489	145 970 391	158 069 325	343 594 751	380 728 364	404 606 903
Toplam	1 712 286	1 955 857	2 290 451	2 763 020	2 656 925	2 562 314

EK İ. SPSS Çıktı Tabloları

1) Muhasebe departmanı kurulmalı.

Descriptive Statistics

		Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	kurumsallaşma	3,94	,929	31
Muhasebe kurulmalı.	departmanı	4,74	,631	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Muhasebe departmanı kurulmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,084
	Muhasebe departmanı kurulmalı.	,084	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,326
	Muhasebe departmanı kurulmalı.	,326	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Muhasebe departmanı kurulmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Muhasebe departmanı kurulmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,084 ^a	,007	-,027	,941

a. Predictors: (Constant), Muhasebe departmanı kurulmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,346	1,303		2,568	,016
	Muhasebe departmanı kurulmalı.	,124	,272	,084	,456	,652

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

2) Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.	4,16	1,128	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.
Pearson Correlation	1,000	,042
	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.	1,000
Sig. (1-tailed)	.	,411
	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.	.
N	31	31
	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,042 ^a	,002	-,033	,944

a. Predictors: (Constant), Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,791	,658		5,765	,000
	Mimar ve mühendis gibi teknik personeller firma bünyesine katılmalı.	,035	,153	,042	,227	,822

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

3) Formalleşme yapılmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Formalleşme[1] yapılmalı.	4,42	,848	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Formalleşme[1] yapılmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,036
	Formalleşme[1] yapılmalı.	,036	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,425
	Formalleşme[1] yapılmalı.	,425	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Formalleşme[1] yapılmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Formalleşme[1] yapılmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,036 ^a	,001	-,033	,944

a. Predictors: (Constant), Formalleşme[1] yapılmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,763	,914		4,115	,000
	Formalleşme yapılmalı.	,039	,203	,036	,191	,850

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

4) Çalışanlara eğitim verilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Çalışanlara eğitim verilmeli.	4,19	,910	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Çalışanlara eğitim verilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Çalışanlara eğitim verilmeli.	,094
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.
	Çalışanlara eğitim verilmeli.	,307
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	Çalışanlara eğitim verilmeli.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Çalışanlara eğitim verilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,094 ^a	,009	-,025	,940

a. Predictors: (Constant), Çalışanlara eğitim verilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,532	,809		4,366	,000
	Çalışanlara eğitim verilmeli.	,096	,189	,094	,509	,614

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

5) Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.	3,97	1,080	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.	,031
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.
	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.	,434
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,031 ^a	,001	-,033	,944

a. Predictors: (Constant), Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,829	,656		5,840	,000
	Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli.	,027	,160	,031	,168	,868

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

6) Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.	4,68	,702	31

Correlations

			Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	-,033	
	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.	-,033	1,000	
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,430	
	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.	,430	.	
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31	
	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.	31	31	

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,033 ^a	,001	-,033	,944

a. Predictors: (Constant), Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,140	1,161		3,565	,001
	Dosyalama, arşivleme ve raporlama düzenli yapılmalı.	-,044	,246	-,033	-,178	,860

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

7) Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.	4,52	,769	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.	,002
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	,497
	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.	,497
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,002 ^a	,000	-,034	,945

a. Predictors: (Constant), Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,927	1,027		3,825	,001
	Görevler belirtilmeli ve iş çizelgesine bağlı kalarak planlı iş seyri olmalı.	,002	,224	,002	,008	,994

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

8) Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.	4,71	,588	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.	1,000 ,148 1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.	. ,214 .
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.	31 31 31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli. ^b	.	Enter

- a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?
b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,148 ^a	,022	-,012	,934

a. Predictors: (Constant), Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2,839	1,375		2,064	,048
	Daha kalifiye çalışanlara iş verilmeli.	,233	,290	,148	,804	,428

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

9) Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.	4,32	,748	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.	1,000 ,079 1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.	. ,336 .
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl? Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.	31 31 31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,079 ^a	,006	-,028	,942

a. Predictors: (Constant), Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,512	1,008		3,484	,002
	Kısa planlar yerine orta ve uzun vadeli planlar geliştirilmeli.	,098	,230	,079	,427	,673

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

10) Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.	4,45	,568	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,310
	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.	,310	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,045
	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.	,045	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31

Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.	31	31
--	----	----

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,310 ^a	,096	,065	,898

a. Predictors: (Constant), Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,680	1,295		1,297	,205
	Patronlar eğitim ve bilgi düzeylerini arttırmalı, çalışanlar becerilerini geliştirmeli, beraber çalıştıkları iş ortaklarının da bu şekilde olmalarına dikkat etmeli.	,507	,289	,310	1,755	,090

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

11) Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa gözden geçirilmeli, işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.	4,23	,669	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
		,293

	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.	,293	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,055
	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.	,055	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,293 ^a	,086	,054	,903

a. Predictors: (Constant), Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2,219	1,054		2,104	,044
	Organizasyon şeması yoksa yapılmalı, varsa işletme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncellenmeli.	,406	,247	,293	1,648	,110

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

12) İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.	4,00	,856	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.	,042
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	,411
	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,042 ^a	,002	-,033	,944

a. Predictors: (Constant), İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,754	,822		4,564	,000
	İş dağılımları ve iş tanımları yeniden yapılmalı.	,045	,201	,042	,226	,823

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

13) İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.	4,61	,667	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,335
	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.	,335	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,033
	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.	,033	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,335 ^a	,112	,082	,890

a. Predictors: (Constant), İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1,785	1,135		1,573	,127
	İşletmenin gücü ve sınırları belirlenerek işletme için gerekli öncelikler belirlenmeli.	,466	,244	,335	1,914	,065

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

14) Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.	4,39	,919	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
	1,000	,108
	,108	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
	.	,281
	,281	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.
	31	31
	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,108 ^a	,012	-,022	,939

a. Predictors: (Constant), Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,455	,835		4,137	,000
	Şirket sahada yapılacak işler için daimi personel istihdam etmeli.	,109	,186	,108	,587	,562

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

15) İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.	4,48	,677	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,051
	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.	,051	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,392
	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.	,392	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,051 ^a	,003	-,032	,943

a. Predictors: (Constant), İş güvenliği uygulamalarında kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
	B	Std. Error			
1	(Constant)	3,620	1,153	3,138	,004

İş güvenliği uygulamaları nda kullanılan malzeme ve ekipmanlar modernize edilmeli.	,070	,254	,051	,277	,784
---	------	------	------	------	------

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

16) Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.	3,71	1,160	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,168
	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.	,168	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,184
	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.	,184	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
-------	-------------------	-------------------	--------

1	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı. ^b	.	Enter
---	---	---	-------

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,168 ^a	,028	-,005	,931

a. Predictors: (Constant), Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,438	,569		6,045	,000
	Halkla ilişkiler, reklam ve tanıtım birimleri yoksa kurulmalı ve bu birimler bilgisayar tabanlı yazılım ve programlar kullanmalı, insanlar tarafından erişilebilir olmalı.	,134	,147	,168	,916	,367

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

17) Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.	3,77	,990	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.	-,016
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.
	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.	,465

N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,016 ^a	,000	-,034	,944

a. Predictors: (Constant), Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,993	,679		5,884	,000
	Sosyal medya faaliyetlerine ağırlık verilmeli.	-,015	,174	-,016	-,088	,930

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

18) Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.	4,84	,523	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.
Pearson Correlation	1,000	-,022
	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	-,022
	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.	1,000
Sig. (1-tailed)	.	,453
	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	,453
	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.	.

N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,022 ^a	,000	-,034	,944

a. Predictors: (Constant), Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	4,126	1,605		2,570	,016
	Mali bilanço sürekli kontrol edilmeli tüm mali işlemler yazılı ve kayıtlı gerçekleşmeli.	-,039	,330	-,022	-,119	,906

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

20) Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.	3,26	,855	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.	,357
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.
	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.	,024
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31
	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,357 ^a	,128	,098	,882

a. Predictors: (Constant), Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,671	,634		4,214	,000
	Ödül ve performans sistemi geliştirilmeli.	,388	,188	,357	2,061	,048

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

21) İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.	4,10	,944	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,274
	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.	,274	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,068
	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.	,068	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,274 ^a	,075	,043	,908

a. Predictors: (Constant), İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t	Sig.
		B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	2,832	,738			3,836	,001
	İşletme rutin olarak iç denetimlere tabi tutulup standart sağlanmalı.	,269	,176	,274		1,532	,136

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

22) Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.	4,00	,856	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000
	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.	,335
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	,033

	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.	,033	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,335 ^a	,112	,082	,890

a. Predictors: (Constant), Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,481	,775		3,199	,003
	Satış elemanı istihdam edilmeli, satış faaliyetleri profesyonel, tutarlı ve standart şekilde yapılmalı. Web tabanlı satış kanallarına ağırlık verilmeli.	,364	,190	,335	1,917	,065

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

23) Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.	4,42	,720	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,291
	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.	,291	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,056
	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.	,056	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,291 ^a	,085	,053	,904

a. Predictors: (Constant), Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2,276	1,026		2,219	,034
	Bilgi kaydedilmeli ve böylece kurumsal hafıza kazanılmalı, strateji planı hazırlanmalı ve uygulanmalı.	,376	,229	,291	1,639	,112

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

24) Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.	4,39	,803	31

Correlations

	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.
Pearson Correlation	1,000	-,055
	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.	1,000
Sig. (1-tailed)	.	,385
	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.	.
N	31	31
	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,055 ^a	,003	-,031	,943

a. Predictors: (Constant), Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	4,213	,956		4,409	,000
	Şantiye sahasıyla alakalı gerekli alet, takım ve teçhizatlar geliştirilmeli.	-,063	,214	-,055	-,295	,770

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

25) Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.	4,00	1,000	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,000
	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.	,000	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,500
	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.	,500	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,000 ^a	,000	-,034	,945

a. Predictors: (Constant), Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	3,935	,710		5,540	,000
	Şirketin görünen yüzü olan araçlar ve ofis geliştirilmeli.	,000	,172	,000	,000	1,000

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

26) Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	3,94	,929	31
Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.	4,16	,860	31

Correlations

		Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.
Pearson Correlation	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	1,000	,306
	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.	,306	1,000
Sig. (1-tailed)	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	.	,047
	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.	,047	.
N	Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?	31	31
	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.	31	31

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı. ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,306 ^a	,093	,062	,899

a. Predictors: (Constant), Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2,563	,811		3,161	,004
	Yazılım ve donanım kapasitesi artırılmalı.	,330	,191	,306	1,728	,095

a. Dependent Variable: Şirketinizin kurumsallaşma düzeyi nasıl?

EK J. Mikro Girişimlerin ve Küçük Girişimlerin 2016-2020 yılları Ortalama Personel Sayısı, Personel Maliyeti ve Cirolarına Göre Beş Yıllık Net Bugünkü Değer (NBD) Tabloları

Çizelge J. 1. Mikro girişimlerin 2016-2020 yılları ortalama personel sayısı, personel maliyeti ve cirolarına göre beş yıllık net bugünkü değer (NBD) tablosu

Tablo: Gelir Gider Analizi, NBD Yönetimi						
5. yıl için artık değer AD=	71,5	kTL	Vergi Oranı v=	0,22		
İndirim Faktörü=1/(1+i)^n				i=	0,09	
Yıllar	0	1	2	3	4	5
İndirgeme Faktörü (i=%9)	1,00000	0,91743	0,84168	0,77218	0,70843	0,64993
Gelirler		385,000	415,800	449,064	484,989	595,288
Yatırım	191,600	0	0	0	0	0
Giderler		226,733	246,314	267,600	290,741	315,900
Amortisman		15,600	15,600	15,600	15,600	15,600
Vergi ve Faiz Öncesi (brüt) Kâr, VFÖK (EBIT)=G-I-SG-DG-D	-					
	191,600	142,667	153,886	165,864	178,648	263,789
Net (Vergi sonrası) Kâr, NVSK (EAT)=(G-I-SG-DG-FG-D).(1-v)+D	-					
	191,600	126,880	135,631	144,974	154,946	221,355
NVSK Bugünkü Değeri	-					
	191,600	116,404	114,158	111,946	109,767	143,866
NVSK Toplam Net Bugünkü Değer	-	191,600	-75,196	38,962	150,908	260,676
						404,541

Çizelge J. 2. Küçük girişimlerin 2016-2020 yılları ortalama personel sayısı, personel maliyeti ve cirolarına göre beş yıllık net bugünkü değer (NBD) tablosu

Tablo: Gelir Gider Analizi, NBD Yönetimi						
5. yıl için artık değer AD=	212	kTL	Vergi Oranı v=	0,22		
İndirim Faktörü=1/(1+i)^n				i=	0,09	
Yıllar	0	1	2	3	4	5
İndirgeme Faktörü (i=%9)	1,00000	0,91743	0,84168	0,77218	0,70843	0,64993
Gelirler		4.200,000	4.536,000	4.898,880	5.290,790	5.926,054
Yatırım	873,900	0	0	0	0	0
Giderler		3.464,307	3.768,508	4.099,570	4.459,878	4.852,025
Amortisman		51,500	51,500	51,500	51,500	51,500
Vergi ve Faiz Öncesi (brüt) Kâr, VFÖK (EBIT)=G-I-SG-DG-D	-					
	873,900	684,193	715,992	747,810	779,413	1.022,529
Net (Vergi sonrası) Kâr, NVSK (EAT)=(G-I-SG-DG-FG-D).(1-v)+D	-					
	873,900	585,171	609,974	634,792	659,442	849,072
NVSK Bugünkü Değeri	-					
	873,900	536,854	513,403	490,176	467,165	551,839
NVSK Toplam Net Bugünkü Değer	-	873,900	-337,046	176,357	666,532	1.133,698
						1.685,536

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı :İbrahim MİZANOĞLU

Eğitim Durumu

Lise :Pendik Lisesi (YDA), 2007

Lisans :Fatih Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği

Yüksek Lisans :İstanbul Ticaret Üniversitesi,
Fen Bilimleri Enstitüsü, Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı

Yayınları

Mizanoğlu, İ., Borat, O. 2022. Küçük İşletmelerin Büyümesinde Kurumsallaşmanın Etkisi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi, Basımda.